

NÉPÚJSÁG

2026. május 21.,
csütörtök

LXXVIII. évfolyam
109. (22269.) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3⁰⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

50 éves a Gheorghe Șincai szakközépiskola

Teljesen felújították a jubileumra

Fotó: Nagy Tibor

Fennállásának ötvenedik évfordulója alkalmából szervezett ünnepi rendezvénysorozatot a hét első felében a marosvásárhelyi Gheorghe Șincai szakképző líceum. Május 19-én, kedden egy Erasmus-tapasztalatcsere keretében tavaszköszöntő nemzetközi folklorfesztivált tartottak több ország diákjainak részvételével, 20-án, szerdán pedig az elmúlt években felújítás alatt lévő líceum

Cépületszárnyát adták át helyi előljárók, egykori és jelenlegi oktatók és diákok jelenlétében.

Nagy Székely Ildikó

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje

idejében
megújítani
előfizetését!

Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
olcsóbban,
mint ha megvásárolná!

Lejárt a Sylevy Cleaning szerződése

Fontos, hogy egy olyan cég jelentkezzen, amely tisztességes munkát végez, ne szálljon a por, legyenek jó gépei, és a lakosság elégedett legyen.

4.

Everness Erdély – a lelassulás fesztiválja

A mai világban egyre többen érzik úgy, hogy a hétköznapok túl gyorsak, a zaj túl sok, miközben egyre kevesebb tér marad a valódi jelenlétre és kapcsolódásra. Erre a felismerésre épül az Everness Erdély is.

6.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AKTUÁLIS

A szekularizált búcsú

Vajda György

A hét végén újra megtelik a csíksomlyói Nyeregben levő Hármastólár előtti tér a hagyományos pünkösdi búcsú alkalmával. A búcsújárás hagyománya egy legendás csata történetével függ össze. Eszerint Csík, Gyergyó és Kászon katolikus lakosságát János Zsigmond erdélyi fejedelem 1567-ben erőszakkal akarta a Szentháromságot tagadó unitárius hitre téríteni. A fejedelem pünkösdi szombatján hatalmas sereggel érkezett Csíkba, hogy érvényesíteni tudja akaratát. Csíksomlyón gyűltek össze a katolikusok István gyergyófalvi plébános vezetésével. A tolvajos-tetői csata idején az asszonyok, gyerekek és idősek a csíksomlyói templomban imádkoztak a Szűzanyához, a közbenjárását, segítségét kérve a csata megnyeréséhez. A hagyomány szerint legyőzték János Zsigmond seregét, és ennek a győztes csatának emléket állítva rendezik meg minden évben a pünkösdi búcsút. Bár nem igazoltak történelmi tények, a búcsú évszázadokig a katolikus hit megtartásáról, a székelység megmaradásáról szólt. 1949 és 1989 között a kommunista rendszer betiltotta a búcsút, a hívek egyéni zárandoklattal, vagy a templomokban próbálták meg őrizni ezt a vallási hagyományt. Talán ezért is nőtt meg szimbolikus jelentősége az 1989-es rendszerváltás után, amely az azt követő évek során az összmagyarság legjelentősebb keresztény eseményévé vált. Szekularizálásával azonban megfakultnak látszik vallási jelentősége, mi több, az utóbbi években külsőségeiben kommercializálódott. Olyan hely lett, ahova az egyházak mellett megjelennek a világi előljárók, a vallási szimbólumok mellett elborítják a teret a világi jelképek, igazolásként, öngazolásként. Tisztelet a kivételnek...

Egyik évben elsősorban fotósként vettem részt a csíksomlyói búcsún. Fotóstársammal, B.Gy.-vel hajnalban a Gyimesi-hágó alatt találkoztunk gyimesi, majd a moldvai csángó keresztaljúkkal. Megható, maradandó

(Folytatás a 3. oldalon)

MÁJUS

21

5:43 10:07
20:56 1:48

A nappal hossza: 15 óra 13 perc

CSÜTÖRTÖK

Ma **KONSTANTIN,**
holnap **JÚLIA, RITA** napja

Az év 141. napja, hátravan 224 nap

naptár

Isten éltesse!

JÚLIA: latin eredetű név; Jupiter istennek szentelt, illetve ragyogó jelentéssel bír.

RITA: a Margit olasz alakjának, a Margheritának a rövidüléséből származik.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR: 2026. május 20.

1 €	5,2358 lej
1 \$	4,5179 lej
100 Ft	1,4487 lej
1 g arany	651,1807 lej

IDŐJÁRÁS

Elvélte zápor

Hőmérséklet:
max.: 22 °C
min.: 14 °C

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

MEGYEI HÍREK

Tilos a juhok és kecskék szállítása

A Maros Megyei Állategészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Igazgatóság közleményben tájékoztatja a gazdákat, hogy ragályos juh- és kecskehimlő ütötte fel a fejét Maros megyében Toldalag és Felsőrépa után Mezőzáhon is, ezért szigorú óvintézkedésekre van szükség. Kerülnék az eladásokat és a juhok cseréjét, az állatok szállítását. Az előírások megszegéséért a hatóságok magas bírságokat rónak ki, az illegálisan szállított állományt pedig elkobozzák. Az állategészségügyi igazgatóság közleménye szerint az állategészségügyi hatóság, a rendőrség és csendőrség fokozott ellenőrzéseket végez. Az állattartókat arra figyelmeztetik, hogy az állatbetegségek megelőzésére vonatkozó május 15-i határozat kibocsátását követő 30 napig Maros megye területén tilos a juhok és kecskék mozgása. Kivételt képez az állatoknak az engedélyezett vágóhidakra való szállítása.

Májusi lomtalanítás Marosvásárhelyen

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal hulladékgyűjtő akciója e hónap végéig tart. A különleges konténerek a város minden részébe eljutnak, egy-egy helyszínen 3 napig lesznek. Május 21–23. között a Tudor lakónegyedben az alábbi helyszíneken helyeznek ki konténereket: Hátszeg sétány, a gyűjtőpontok közelében, Pandúrok sétány, egyik konténer a járdán a volt posta előtt, a másik konténer a Body Factory mellett, Erdély utca, a híd alatti parkolóban, a Belvedere negyed felé vezető utca kereszteződésénél, Bányás utca, az Erdély utcával való kereszteződésben, a Cantemir utca felé vezető úton, a szemetesek közelében, Szorgalom utca, a csendőrség épülete melletti parkoló közelében, Gyümölcskertész utca, a volt hőközpont közelében.

Éjszakai baleset Cikmántor és Szásznádas között

A segesvári tűzoltókat kedden, május 19-én éjjel Cikmántor és Szásznádas között, az E60-as úton két személygépkocsi között történt közúti balesethez riasztották. Az ütközés nyomán négy sérültet azonosítottak, közülük kettő súlyosan sérült, egyikük a járműbe szorult. A másik gépkocsiból további két sérült került elő, közülük egy enyhe, egy pedig közepesen súlyos sérüléseket szenvedett. A helyszínen egy beavatkozó járművet, egy műszaki mentőt, három SMURD mentőautót és a megyei mentőszolgálat mentőautóját vezényelték ki. A helyszínelés idején a forgalom egyetlen sávon haladt. A járműbe szorult sérültet kiszabadították, majd átadták a helyszínen tartózkodó egészségügyi személyzetnek. A két enyhén sérült személy visszautasította a kórházba szállítást – tájékoztatott a Maros Megyei Tűzoltóság.

Szezonnyitó Szovátán

A Marosvásárhelyi Állami Filharmónia rendkívüli koncertet tart június 26-án, pénteken a Medve-tó partján. Az előadás 19.30-tól kezdődik a stégen, de a koncert a tó melletti sétányokról is hallgatható lesz. A belépés ingyenes, a stégen a helyek száma korlátozott.

Hírszerkesztő: Szer Pálosy Piroska

Rendőri beavatkozások utcai agressziók miatt

Tömegverekedésbe torkolt egy ingatlanvásár

Nyolc személyt vettek őrizetbe a hét végén Nagykendén, majd elrendelték a harmincnapos előzetes letartóztatásukat a közrend és -nyugalom megzavarásáért, miután botokkal, szűrő-vágó eszközökkel estek egymásnak a helyi művelődési ház közelében. A tömegverekedés egy ingatlan megvásárlása körüli nézeteltérés miatt alakult ki.

Nyolc 20 és 40 év közötti Maros és Szeben megyei személyt helyeztek 30 napos előzetes letartóztatásba egy május 17-én, vasárnap Kenden történt konfliktus miatt. A 112-es segélyhívón a makfalvi rendőrséget értesítették arról, hogy több személy között összetűzés alakult ki a Balavásár községhez tartozó település kultúrotthonának kö-

zelében – tájékoztatott a Maros Megyei Rendőr-felügyelőség. A helyszíni vizsgálatok szerint két család tagjai között robbant ki konfliktus egy ingatlan megvásárlásával kapcsolatos nézeteltérés miatt. Az összecsapásban többen is részt vettek, és tompa, illetve szűrő-vágó eszközöket is használtak. A hatóságok szerint a rendbontás

során anyagi károk is keletkeztek, és az összetűzés idején a közúti forgalmat is akadályozták. A helyzet kezelésére több rendfenntartó egységet – köztük a különleges bevetési szolgálat munkatársait –, valamint csendőröket is a helyszínre vezényelték. A konfliktust sikerült megfékezni, a rendbontókat és a tanúkat kihallgatták a rendőrségen. Május 18-án nyolc személyt őrizetbe vettek, majd a segesvári bíróság elrendelte előzetes letartóztatásukat. Az ügyben verekedés, a közrend és nyugalom megzavarása miatt indítottak eljárást. (pálosy)

Közösségi oldalon a rendőrautó

A Facebookon megjelent egy felvétel, amelyen egy rendőrautó a dupla záróvonalon megfordult, és ezzel a törvény képviselőit kippellengézték a közlők. A posztolással kapcsolatban a Maros Megyei Rendőrség sajtóosztálya az alábbiakról tájékoztatta a nyilvánosságot.

Május 15-én, pénteken 17 óra körül értesítették a marosvásárhelyi rendőrséget, hogy az egyik marosvásárhelyi utcában agresszió történt. Azért, hogy idejében érjenek a rendőrök a helyszínre, és tetten érjék az elkövetőt, kénytelenek voltak a nyilvánosságra hozott felvételeken látható manővert végrehajtani. Sikerült elérni a hely-

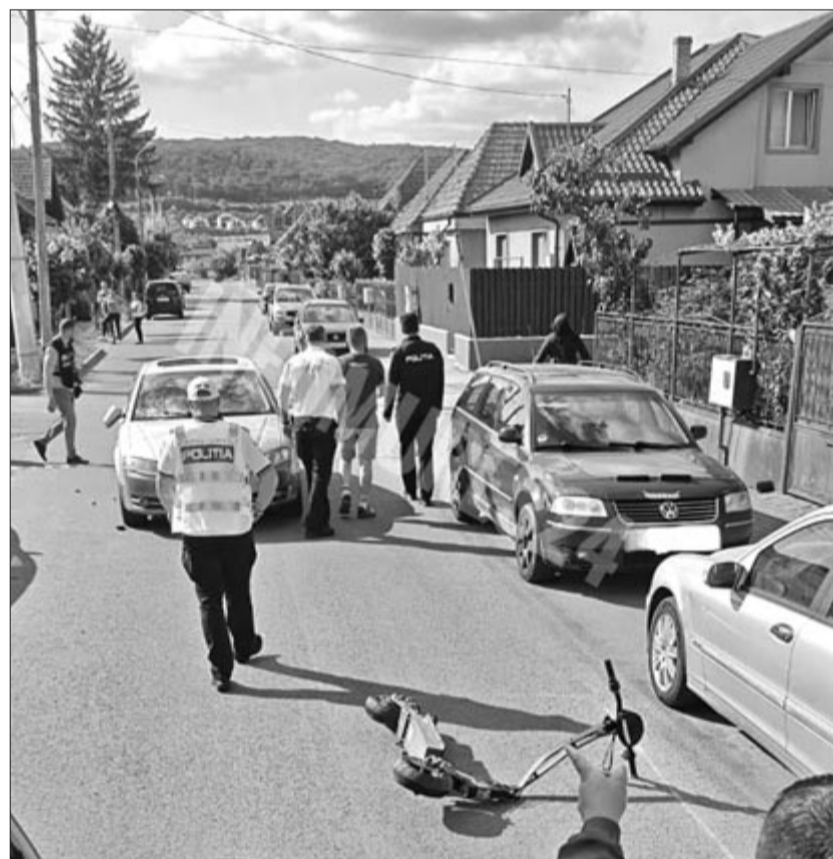
színre, ahol azonosították a sértett 72 éves marosvásárhelyi férfit, akinek az arcán a bántalmazás nyomai is látszóttak. Az ügyben büntetőeljárás indult testi sértés, erőszakos cselekmény gyanúja miatt, a nyomozást folytatják az elkövető gyanúsított személy azonosításáért, a tett jogi besorolásának a megállapításáért. (sz.p.)

Elütöttek egy kiskorú rollerest

Május 19-én, kedden 16.45 körül a Maros Megyei Közlekedésrendészet rendőreit a marosvásárhelyi Egyesülés negyedben történt közúti balesethez irányították.

A helyszíni vizsgálat szerint a baleset a Zöld és a Ionel Ghiurchi utcák kereszteződésében történt, ahol egy elektromos rollerrel közlekedő, 10 éves marosvásárhelyi fiú egy 41 éves marosvásárhelyi férfi által vezetett személygépkocsival ütközött. A kiskorút kórházba szállították, ahol megállapították, hogy nem sérült meg súlyosan. A gépjárművezető nem fogyasztott alkoholt. A kivizsgálás gondatlanságból elkövetett testi sértés gyanújával folytatódik. (szer)

Fotó: InfoMures24

RENDEZVÉNYEK

Konferencia az örökbefogadásról

A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Marosvásárhelyi Karának Alkalmazott Társadalomtudományok Tanszéke és az Árvamisszió Alapítvány első alkalommal szervezi meg az örökbefogadási konferenciát. Május 21-én, csütörtökön 14.30 és 20 óra között a marosvásárhelyi campus C épületének 7-es termében politikai döntéshozók, szakemberek és civil szervezetek képviselői beszélnek többek között jogi buktatókról, megyei szintű tapasztalatokról, illetve az örökbefogadás egyszerűsítésének lehetőségeiről. Az előadások mellett panelbeszélgetésekre is sor kerül, ahol örökbefogadó szülők számolnak be tapasztalataikról. A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött. A regisztrációs kérdőív és a részletes program elérhető az egyetem honlapján.

Virágvásár a várban

Május 22–24. között Tavaszvárás néven virágvásárt tartanak a marosvásárhelyi vár udvarán, amire a legkiválóbb virágtermelők és kertészek hozzák el legszébb növényeiket. Emellett az érdeklődőket kézműves termékekkel, különleges falatokkal és közismert dallamokkal várják a szervezők.

Évadzáró moldvai táncház

Az elmúlt hónapok sikeres rendezvénysorozata után szezonzáró alkalomhoz érkezett a marosvásárhelyi G Cafében működő moldvai táncház. A szervezők – az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány csapata – május 21-én, csütörtökön 19 órától egy nagyszabású közösségépítő eseményre várják a fiatalokat, illetve a népzene kedvelőit. A rendezvény gerincét ezúttal is az élő népzene, a felszabadult hangulat és a hagyományos moldvai körtáncok adják, a részvételhez semmilyen előzetes néptánc tudásra nincs szükség.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES:
Benedek István
LAPSZERKESZTŐ:
Vajda György

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Mezey Sarolta, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szeredai Vivien, Szer Pálosy Piroska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Szabó Ivett. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujas.ro **E-mail:** nepujas@e-nepujas.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

Csíksomlyói búcsú

A közösségi együttlét ereje

A közösségi együttlét erejét, az egymásra figyelés fontosságát hangsúlyozzák az ideai csíksomlyói pünkösdi búcsú szervezői. A Kis- és Nagysomlyó-hegy közötti nyeregben szombat déltájban tartandó ünnepi szentmisére mintegy háromszázezer zárandokot várnak – közölték szerdán a csíksomlyói kegytemplom előtt tartott sajtótájékoztatón.

Timár Sándor P. Asztrik, a kegytemplom igazgatója és Korodi Attila csíkszeredai polgármester a liturgikus programot és az egyéb tudnivalókat ismertette. A kegytemplom igazgatója elmondta: nagy szeretettel várják a zárandókat, akár gyalogosan érkeznek, akár kerékpáron, lóháton, vonattal vagy autóval. „A csíksomlyói Szűzanya mindig hazavárja a gyermekeit, most különösen, ebben a (...) zűrés világban. Itt megnyugszanak és olyan kegyelmeket kapnak, melyekből tudnak élni” – fogalmazott Timár Sándor P. Asztrik, aki elmondta, a pünkösdi búcsú programja már pénteken elkezdődik, délben a Boldogasszony zárandokvonattal érkezőknek tartanak szentmisét a kegytemplomban, melyet Marton Zsolt váci megyéspüspök mutat be. Este 6 órától nyitószentmise, majd éjszaka virrasztás lesz ugyanitt.

Pünkösdi szombatján a kegytemplomban 7.30 órától, majd legközelebb 18 órától lesz szentmise. Az ünnepi szentmise 12.30 órakor kezdődik a csíksomlyói hegyenyeregben, a Hármashalom-oltárnál. Főcelebránsa és szónoka Székely János szombathegyi megyéspüspök, a Magyar Püspöki Konferencia elnöke. Pünkösdvásárnap 7, 8, 10.30 és 18 órakor lesznek szentmisék a kegytemplomban, pünkösdhétfőn 8, 10.30 és 18 órától várják a híveket ugyanitt – mondta, hozzátette, hogy a Kárpát-medence legnagyobb egyházi eseményének egyetlen meghívottja van: az ünnepi szónok, mindenki más zárandokként érkezik. A magyar közméltóságok közül Sulyok Tamás köztársasági elnök jelezte részvételét.

Korodi Attila, a közigazgatásilag Csíksomlyót is magába foglaló Csíkszereda polgármestere közölte: idén is a korábbi évekről ismert biztonsági előírások érvényesek. A legfontosabb szabálynak azt nevezte, hogy a zárandokok figyeljenek

egymásra. „A közösségi együttlétben megvan az az erő, mely bennünket tovább segít ebben a viszontagságos világban” – fogalmazott.

Mint mondta, a gépkocsival érkezők számára a város peremén, a bejáratok közelében alakítanak ki parkolóhelyeket. Mindenkinek azt javasolják, hogy mihamarabb tegye le a gépkocsit, és gyalog közelítse meg a kegytemplomot. Korodi Attila rámutatott: a zárandoklat érzését gyalogosan lehet igazán megélni. „Fontos, hogy együtt legyünk a többi zárandokkal, együtt menjünk végig az úton” – mondta, és közölte, hogy a vonatos zárandokok egy része már pénteken megérkezik.

A csíksomlyói kegytemplomhoz vezető Szék útját péntek este teljesen lezárják a gépkocsiforgalom elől, a teljes zárlat vasárnap délutánig tart – figyelmeztetett. Ez idő alatt a helyi közlekedési vállalatnak, a Csíki Transnak is lesznek gyakrabban közlekedő járatai, hogy segítsék a zárandókat közelebb jutni a kegytemplomhoz.

A szervezők mindenkit arra kérnek, hogy zárandokoljanak együtt a hegyenyeregbe, és az autót, szekereket hagyják a város bejáratánál. Elhangzott, hogy az immár hagyományossá vált, kilencedik Márton Áron pünkösdi lovas zárandoklat résztvevői már pénteken 18 órára megérkeznek.

Korodi Attila szerint a következő napokban esőre is készülnek, ezért arra kéri a zárandókat, ennek megfelelően készüljenek, legyen náluk bakancs, esőkabát.

Az előljáró újságírói kérdésre elmondta, hogy idén is szerveznek hajtást a környékbéli medvék elűzésére szombat reggel, de ha a vadásztársaság szükségesnek tartja, pénteken is. Ez azért is fontos, mert a vadon élő állatokat zavarja a több százezer ember jelenléte, veszélyben érzik magukat a Kissomlyó-hegyen, így segítenek nekik átjutni a Nagysomlyón lévő erdőbe – hangsúlyozta a polgármester, aki arra is kitért, hogy a Hargita megyei kulturális intézmények és partnerszervezeteik számos kulturális programmal is várják a zárandókat. Ezek közül kiemelte a Hunyadi-napokat, emlékeztetve, hogy Romániában Hunyadi János-emlékévé van és a ferences rend is szorosan kötődik az egykori kormányzó és hadvezér személyéhez. (MTI)

Kelemen Hunor:

Nem lesz stabil kormányzás 2028-ig

Kelemen Hunor, az RMDSZ szövetségi elnöke kedden este a Digi24 televíziós társaság vendége volt, ahol az aktuálpolitikai helyzetről fejtette ki véleményét. Többek között elmondta, hogy a pártoknak előbb-utóbb rugalmasabbá kell tenniük az álláspontjukat, hozzátéve, hogy elképzelhetetlen egy PSD–RMDSZ kisebbségi kormányzás.

A Digi24-nek nyilatkozva a politikus elmondta, hogy a Nemzeti Liberális Párt (PNL), a Szociáldemokrata Párt (PSD), a Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) és a Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) jelenlegi álláspontja mellett szinte lehetetlen létrehozni egy „átlátható és korrekt” többséget. Tehát egyelőre nincs olyan politikai konstrukció, amely a parlament elé terjeszthetne egy miniszterelnök-jelöltet és kormányprogramot, hozzátéve, hogy a kormánytöbbség kialakításához a pártoknak előbb-utóbb rugalmasabbá kell tenniük az álláspontjukat, mert a cotroceni-i konzultációk első fordulója után nem körvonalazódott megoldás.

Az RMDSZ elnöke szerint valószínűleg nem lehet a 2028-as parlamenti választásokig stabil megoldást találni, ezért lépésről lépésre kell haladni. Úgy vélekedett, hogy a pártok most még nem készek álláspontjuk feladására, de egy esetleges első sikertelen kormányalakítási kísérlet után változhat a helyzet. „Sikerül-e vagy sem, majd meglátjuk, de először meg kell próbálni kormányt alakítani, és utána beszélhetünk a második lehetőségéről” – jelentette ki, majd hangsúlyozta, hogy az idő sürget, mert június végéig el kellene fogadni a helyreállítási terv (PNRR) céljainak és mérföldköveinek teljesítéséhez szükséges jogszabályokat, ellenkező esetben Románia pénzeket veszíthet. Ehhez működő, sürgősségi rendeletek elfogadására képes kormányra és a szükséges törvényeket megszavazó parlamenti többségre van szükség. Szerinte már a bizalmatlansági indítvány benyújtása előtt látható volt, hogy a kormány megbuktatása után patthelyzet alakulhat ki. „Ha a PSD nem akar az AUR-ral kormányozni, akkor többség csak a tavaly létrejött koalíció újjáalakításával képzelhető el. (...) Vagy kisebbségi kormány alakul, amelyet a PSD vagy a PNL támogat a parlamentből” – magyarázta, majd hozzátette, hogy egy technokrata miniszterelnök sem jelent önmagában megoldást, mert ugyanúgy parlamenti többséget kell maga mögé állítania.

Kelemen a továbbiakban kifejtette, hogy a kormányzást folytatni kellett volna a koalíciós megállapodásban rögzített miniszterelnök-cseréig. „Amikor valaki az AUR-ral szövetsézik, rendkívül súlyos járulékos károkat okoz az egész társadalomnak és az egész országnak” – jegyezte meg a PSD-re

utalva, és leszögezte, hogy az RMDSZ nem venne részt egy kisebbségi kormányban a Szociáldemokrata Párt (PSD) oldalán.

„Nincs ilyen lehetőség. Nem lehet. Nem akarjuk, nem lehet” – válaszolta Kelemen, hozzátéve, hogy ezt már a múlt héten is világossá tette, és most is ugyanígy látja.

Elmondta azt is, hogy a PSD részéről senki sem kereste meg ebben az ügyben. Emlékeztetett, hogy az RMDSZ része annak a volt koalíciónak, amelynek a kormányát a PSD és az AUR buktatta meg, ezért logikátlan tartaná, hogy az RMDSZ most az AUR oldalára kerüljön. Hangsúlyozta, hogy számára nem is annyira a PSD jelenti a fő problémát, hanem az AUR, amelyet az RMDSZ nem tud elfogadni partnerként. „Az AUR számunkra vörös vonal. Egy ilyen konstrukció pedig azt jelentené, hogy a kormány az AUR-tól függene. Ezt nem tudom elfogadni” – jelentette ki. Szerinte a PSD már bizonyította, hogy az AUR-ral együtt képes parlamenti többséget összehozni, amikor 281 szavazattal megbuktatták a Bolojan-kormányt, és jelenleg egy új többség csak az AUR bevonásával állhatna össze. Kijelentette: az államfő helyesen jár el, amikor elutasít egy olyan parlamenti többséget, amely mögött az AUR áll.

Az RMDSZ elnöke ugyanakkor elképzelhetőnek tart egy kisebbségi kormányt, de csak „átlátható és elfogadható” parlamenti támogatással. Ha pedig más megoldás nincs, a jelenlegi kisebbségi kormány is folytathatná a munkáját, feltéve, hogy a PSD megszavazza a működéséhez szükséges döntéseket legalább jövő tavaszig, a helyreállítási terv céljainak teljesítése és az uniós források lehívása érdekében – magyarázta.

Kérdésre válaszolva kijelentette, hogy Ilie Bolojan már nem lehetne egy ilyen kisebbségi kormány vezetője, mert a PSD nem támogatná ugyanazt a miniszterelnököt, akit néhány héttel korábban leváltott. Másfelől szerinte a szociáldemokraták sem szabhatják meg a PNL-nek, hogy ki legyen a miniszterelnök-jelöltjük. „Mindkét félnek újra kell gondolnia, rugalmasabbá kell tennie álláspontját” – fogalmazott a politikus.

Kelemen szerint a legjobb megoldás az lenne, ha egy első sikertelen kormányalakítási kísérlet után a pártok a második tárgyalási fordulóban már engednének az álláspontjukból, és olyan miniszterelnök-jelöltet találnának, aki képes maga mögé állítani a PNL, az USR, a PSD, az RMDSZ és a nemzeti kisebbségek frakciójának támogatását. Úgy vélekedett, hogy ezeknek a pártoknak nem feltétlenül kell 2028-ig együtt kormányozniuk: elegendő lehet egy átmeneti megoldás jövő tavaszig, a költségvetés elfogadásáig és a fontos beruházások, illetve projektek sínre tételéig. (Agerpres-hírosszefoglaló)

ORSZÁG – VILÁG

Nem hosszabbítják meg az APIA-kérelmek határidejét

Az egységes agrártámogatási kérelmek benyújtásának határideje június 5-e, és a minisztériumnak nem áll szándékában ezt meghosszabbítani – jelentette ki szerdán Tánczos Barna, majd hangsúlyozta, az agrártámogatási kérelmeket naponta be lehet nyújtani a Mezőgazdasági Kifizetési és Intervenciók Ügynökség (APIA) kirendeltségeinél. Az intézmény munkatársai az elmúlt héten hétfőig is dolgoztak, és ez a következő hetekben is így lesz, hogy a június 5-i határidőig minden kérelmet tudjanak fogadni. Eddig több mint 500 ezer agrártámogatási kérelmet nyújtottak be a gazdák, összesen több mint 4,6 millió hektár területre. Közben az APIA kirendeltségeinél már igényelhetők az igazolások, amelyek alapján a gazdák hitelt vehetnek fel a támogatások terhére. Az APIA arra kérte a gazdákat, hogy az utolsó napok torlódásának és az esetleges késéseknek az elkerülése érdekében tartsák be az APIA munkatársai által megadott időpontokat, és időben nyújtsák be kérelmeiket. A kifizetési kérelem az AGI Online alkalmazásban tölthető ki, az APIA honlapján elérhető útmutató alapján. (Agerpres)

Nőtt az infláció

Áprilisban 3,2 százalékra nőtt az éves infláció az Európai Unióban a márciusi 2,8 százalékról, és Romániában volt ismét a legmagasabb a pénzromlás üteme, 9,5 százalékkal – derül ki az Eurostat szerdán közzétett adataiból. Az uniós tagállamok közül a legalacsonyabb éves inflációt Svédországban (0,5 százalék), Dániában (1,2 százalék) és Csehországban (2,1 százalék), a legmagasabbat Romániában (9,5 százalék), Bulgáriában (6 százalék) és Horvátországban (5,4 százalék) mérték. A márciusi helyzethez képest az éves infláció öt tagállamban csökkent, egy országban stagnált, 21 tagállamban pedig nőtt, köztük Romániában is, ahol 9 százalékról 9,5 százalékra emelkedett. Az euróövezetben az éves infláció áprilisban 3 százalékra nőtt a márciusi 2,6 százalékról. Az Eurostat szerint a legnagyobb mértékben a szolgáltatások árának növekedése járult hozzá az inflációhoz, ezt követte az energia, valamint az élelmiszerek, az alkohol és a dohánytermékek drágulása. Romániában az Országos Statisztikai Intézet (INS) korábban közzétett adatai szerint az infláció áprilisban 10,71 százalékra emelkedett a márciusi 9,87 százalékról. A jegybank kormányzója, Mugur Isărescu szerint az infláció júliusig akár 11 százalék közelébe is emelkedhet, utána azonban gyors mérséklődés várható: július, augusztus és szeptember környékén 6 százalék körüli, az év végén pedig valamivel 5 százalék feletti inflációra számít a BNR. (Agerpres)

Új híd lesz a Tisza fölött

Júniusban megnyílnak a forgalom előtt a Tisza fölött épülő új román–ukrán közúti híd – közölte szerdán Gabriel Zetea, a Máramaros Megyei Tanács elnöke. A politikus szerint most az ukrán oldalon zajló munkálatok befejezésére várnak, ami júniusra várható. A tanácselnök arról is beszámolt, hogy nemrég Máramaroszigetent egyeztetett Kárpátalja vezetőivel és Románia kijevi nagykövétével, Alexandru Victor Miculával. A találkozón Máramaros megye, az ukrainai Kárpátalja régió, a szlovákiai Eperjesi kerület és a magyarországi Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye új együttműködési formájának kialakításáról tárgyaltak. Ez a partnerség szerinte megkönnyítené az uniós források bevonását közös infrastrukturális, egészségügyi, környezetvédelmi és gazdaságfejlesztési beruházásokba. Kárpátalján több mint 400 ezer román, Máramaros megyében pedig mintegy 40 ezer ukrán nemzetiségű lakos él, többségük a Ruszkova- és a Visóvölgy falvaiban. Jelenleg a Máramarosziget és Aknaszlatina közötti határátkelőn, a 2000-es évek elején épült fa- és fémszerkezetű hídon zajlik a két ország közötti forgalom. (Agerpres)

A szekularizált búcsú

(Folytatás az 1. oldalról)

Élmény maradt, amint abban a gyönyörű környezetben, énekelve vonultak az úton, tanúbizonyságot tenni a csíksomlyói Szűz Mária előtt vallásukról, magyarságukról. A moldvai csángók több napon át mintegy kétszáz kilométert tettek meg gyalog, a hegyeken át, népviseletben, vallási zászlókkal, feszületekkel, hogy elérjék a somlyói Nyeregbe. Egyszerűen, ahogy élnek, túlélnek. Csak akkor értjük meg igazán lelkületüket és azt, hogy miről kellene szóljon a csíksomlyói búcsú, ha elme gyünk a közösségükbe, és ott is megtapasztaljuk, milyen küzdelmek árán őrizték meg vallásukat, anyanyelvüket.

A többi csak látszat?...

Teljesen felújították a jubileumra

(Folytatás az 1. oldalról)

A műhelyeknek és szaktermeknek helyet adó korszerű ingatlanrészrel befejeződött a tanintézet – uniós forrásokból és a megyeszékhely támogatásával megvalósuló – teljes rendbetétele és modernizálása. Mielőtt Soós Zoltán, Marosvásárhely polgármestere elvágta volna az ünnepi szalagot, *Raluca Antoaneta Maria*, a líceum igazgatónője osztotta meg gondolatait az egybegyűltekkal, köszönetet mondva a városvezetésnek az anyagi támogatásért, a Ion Vlasiu szakközépiskola vezetőségének pedig azért, hogy a munkálatok idejére tantermeiket bocsátott a Șincai diákjai és pedagógusai rendelkezésére. Az „idegenben” töltött időszakban a megyei tanfelügyelőség is segítette a tanintézet működését, az intézményvezető ezért is háláját fejezte ki, majd arra kérte a jelenlevőket, hogy tekintsék meg a tetszetős épületszárnyat, amelynek földszinti részében az autószerelő és a lakatosműhely, valamint a méréstanszakterem, az emeletén pedig a CAD- (számítógépes tervezés) szakterem, az informatikalaborok és a rendezvényszervezés szak heti szakmai gyakorlatához szolgáló helyiségek várják ezentúl a diákokat.

Soós Zoltán polgármester a sajtóképviselek kérésére így foglalta össze a pillanat jelentőségét: – Az RMDSZ és a marosvásárhelyi önkormányzat már a 2020-as új stratégiájában kiemelt célként határozta meg az oktatás támogatását. A város iskoláinak állapota abban az időben sok kívánnivalót hagyott maga után, ezért indult el az új beruházási program, amely évente 50–60 millió lejt jelent. A Gheorghe Șincai Líceumban 2022-ben kezdődött el ez a 10 millió eurós beru-

házás, ami teljes mértékben ebben az évben ért véget. Itt nem csak az EU-s pályázatokkal elnyert mintegy 30 millió lejről van szó, hiszen még 20 millió lej az önkormányzattól érkezett. Az épületrészek mellett a teljes infrastruktúra is megújult, a műhelyek, a sportpályák, a tornaterem és természetesen a berendezések, ezeknek a költségeknek egy jó részét az önkormányzat fedezte. A mai esemény jelentősége a legegyszerűbben abból mérhető le, hogy a Șincai egy olyan szaklíceum, ahova felvételiznek a diákok. Köztudott, hogy innen könnyebben kapnak munkalehetőséget, az oktatás ugyanis duális rendszerben zajlik, tehát a tanulók cégeknél dolgozhatnak, és így olyan szakmai tapasztalatot szerezhetnek, ami jelentősen segíti őket az elhelyezkedésben. Idén kapott szárnyra a szenzációs hír, miszerint az iskola egyik volt diákja a Ferrarínál helyezkedett el. Az autóiipar egyébként kiemelt ágazata az európai uniós iparnak, és ez is azt jelzi, hogy az itt tanuló közel ezer diák jó úton halad.

A megújult épületszárny megtekintése után a Maros Művészegyüttes előadótermében folytatódott az elmúlt fél évszázadot megidéző és jövőbe is tekintő ünnepség díszmeghívottak, egykori és jelenlegi tanárok és diákok jelenlétében. A vendégek között az 1976-os első évfolyam diákja, a 73 éves Czalla Gerhárdt is jelen volt, aki annak idején autószerelő szakon végzett, és az elmúlt évtizedekben Németországban élt, onnan települt haza. Az együttléten a helyi előjárók mellett a keddi folklórfesztiválon is részt vett határon túli iskolai küldöttségek köszöntötték az 50 éves múltra visszatekintő tanintézetet.

A héten a vendégiskolák képviselői az Eco-friendly Crafts for a Greener Tomorrow nevű Erasmus-projekt keretében más tevékenységeken is részt vesznek, például a Via Transilvanica turistaútvonalon barangolnak a házigazdákkal együtt. A jubileum alkalmából a Gheorghe Șincai Líceum kerítése diákgraffitikkal színesedett, az épületben pedig Az én iskolám címmel nyílt kiállítás a tanuló ötletes munkáiból.

Fotó: Nagy Tibor

Lejárt a Sylevy Cleaning szerződése Utolsó nap fogadták el az utcai takarításra vonatkozó tanácsi határozatot

Idén februárban lejárt a Sylevy Cleaning utcai takarításra vonatkozó szerződése a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatallal, amit 90 nappal, május 20-ig hosszabbítottak meg. Ez azt jelenti, hogy május 21-től elméletileg szolgáltató nélkül marad a város. A helyi tanács május 19-ére tervezett rendkívüli tanácsulását elnapolták, ahol egyetlen napirendi pontként az utcai köztisztasági szolgáltatás előzetes felhívás közzététele nélküli, tárgyalásos eljárással történő átruházásáról szóló határozattervezetet kellett volna megvitatni. A helyi tanácsot május 20-án, szerdán délutánra újra összehívták, amikor a tanácsi határozatot módosításokkal fogadták el.

Mezey Sarolta

A tanácsulást követően Soós Zoltán, Marosvásárhely polgármestere nyilatkozott a Népjúrságnak. Kérdésünkre, hogy mi volt az oka annak, hogy utolsó napra halasztották ezt a tanácsi döntést, elmondta:

– Ennek több oka van. Az első nagy probléma az, hogy az ADP, a közterület-fenntartó igazgatóság tavaly nem készítette elő a dokumentációt, és az idén a költségvetéshiány miatt minden csúszott. Ez hatalmas gond, hogy a városnak még mindig nincs jóváhagyott költségvetése. A prefektúrától még nem érkezett vissza a jóváhagyás, emiatt nem tudunk „elindulni”. A közvetlen közbeszerzést megszüntetjük. Jóllehet a polgármesteri hivatal már februártól elkezdte a nagy licit proceduráját az utcai takarításra vonatkozóan, a szabályzat már február elején közzé volt téve, 30 nap múlva, márciusban megszavaztuk a szerződést, a versenytárgyalást meghirdettük. A teljes procedura 3–4 hónapig tart. Az átmeneti szerződésre rövidesen kiküldjük a cégeknek a meghívókat, és várjuk a cégeket. Viszont, amíg nincs költségvetés, nem tudjuk aláírni a szerződést – fogalmazott a polgármester.

A lényeg az, hogy a városban ideiglenesen tudjuk biztosítani az

utcai takarítást, mert a marosvásárhelyi börtönből 25 rabot biztosítanak erre a munkára. A kertészet és az ADP biztosítja a gépeket.

– Fontos, hogy egy olyan cég jelentkezzen, amely tisztességes munkát végez, ne szálljon a por, legyenek jó gépei, és a lakosság elégedett legyen, nem úgy mint tavasszal, amikor tele voltak a közösségi oldalak a panaszokkal – mondta Soós Zoltán, azt is hozzátéve, hogy a tanácsosok által megfogalmazott észrevételeket belefoglalták a határozatba, ami a transzpareniciát hivatott növelni. A szolgáltatásra három cégnek küldenek ki meghívót.

Fotó: Nagy Tibor (archív)

CSÜTÖRTÖKI KIMENŐ

Sebestyén Mihály

1944. augusztus 24-én – egy nappal a romániai események után ezeknek híre már elért Marosvásárhelyre is – „a polgármester (Váro Indár) a főispánnal (Joós Andorral) egyetértésben csütörtökön délutánra informatív jellegű értekezletre hívta össze a város jogügyi, gazdasági és pénzügyi szakbizottságának tagjait. Napirenden a városi téglagyár ügye.

Amikor olyan nagy szükség van építőanyagra, abszurdum, hogy a város téglagyára üzemén kívül álljon, de az is lehetetlen állapot, hogy a téglagyári épület és a drága gépek tönkremennek, állandóan romlanak, és hallgatólagosan tudomásul vegyék a nagy értékű városi vagyontárgy pusztulását. Az értekezletre a sajtó is meghívást kapott.

Váro Indár polgármester Joós főispánnal együtt megtekintette a téglagyárat, és megállapították, hogy a további romlás megelőzése elsődrendű közérdek. A polgármester felkérésére G. Gy. városi tiszti főügyész röviden ismertette a téglagyár történetét és a téglagyári pert.

A városi téglagyár hosszú ideig kifogástalanul működött, egészen addig, amíg 1927-ben a román városvezetés, nem tudni, milyen okból, leállította az üzemet. 1936-ban aztán a román vezetés a téglagyár bérbeadását határozta el. Két konkurens téglagyár, a Maroszentgyörgyi Téglagyár és a Meggyesfalvi Téglagyár vette bérbe a városi téglagyárat, hogy milyen céllal, az a szerződés feltételeiből is kiderül. Évi bérként – ha a gyár üzemben van – 150.000 lejt, ha pedig

nincs üzemben, 200.000 lejt kötötték ki. Nyilvánvaló, hogy a kartellszerűen működő két magántéglagyár csak a versenytársat akarta félretenni az útból, és esze ágában sem volt az üzemet fenntartani. Ennek lehet tulajdonítani, hogy az üzemszünet alatt a téglagyár folyton romlott, a gépek beroszadtak, úgyhogy amikor 1941-ben a szerződés lejárt, a város – most már a magyar vezetés – mérlegelni kezdte, hogy mit is csináljon vele. Egy szakértő mérnök 580 ezer pengőre becsülte a helyreállítás költségeit. A város ezt a nagy összegű befektetést nem tartotta rentábilisnak, és így merült fel a téglagyár lebontásának terve. Viszont nyilvánvaló volt, hogy a károkkért elsősorban a két téglagyár felelős, tekintve, hogy az üzemszünet alatt a gyári berendezések gondozásával a bérlők nem törődtek, és így üzletük a városnak nagy anyagi kárt okozott. Nem volt más hátra, mint a kártérítési per megindítása.

Az egyik bérlő, a Maroszentgyörgyi Téglagyár 20.000 pengő kártérítést ajánlott fel, amit a város el is fogadott. A másik bérlő, a Meggyesfalvi Téglagyár azonban azt vitatta, hogy semmiért sem felelős, és mindössze 486 pengőt (!) volt hajlandó fizetni. Ezt a nevetséges ajánlatot a város visszautasította, és a városi tiszti főügyész utasítást kapott a per megindítására.

Joós főispán azt a kérdést intézte az előadóhoz, hogy miképpen fogadhatta el a város a 20.000 pengőt a károk felelősségének fejében, amikor a szakértő mérnök majdnem 600.000 pengő befektetését tar-

totta szükségesnek, hogy a gyár üzemképessé váljék. Azt is megkérdezte, hogy miért nem tett intézkedéseket a város a téglagyár további romlásának megakadályozására vagy a javítások megejtésére. Az előadó szerint a helyzet 1941-ben lényegesen más volt, mint most, és ha a fizetést megtagadó Meggyesfalvi Téglagyár is kifizeti a 20.000 pengőt, 40.000 pengővel már lehetett volna valamit csinálni.

Somogyi István gazdasági tanácsnok azt a felvilágosítást adja, hogy a restaurálásról nem lehetett szó a per eldőlteig, mert akkor nem lehetett volna bizonyítani a téglagyár tönkremenetelét. A főügyész elmondta még, hogy a város elszenvetted kárát 74.000 pengőben szabta meg, és ennek az összegnek a felét követeli per útján a Meggyesfalvi Téglagyártól. Bustya Béla építőmester hozzászólásában megemlítette, hogy amikor a téglagyár lebontásának gondolata felmerült, az építőiparosok szövetsége (Csizsár Lajos) élesen tiltakozott ez ellen, és arra az álláspontra helyeződött, hogy ha másképpen nem lehet, kézi erővel folytassák a telepen a téglagyártást. Meg is volt a lehetőség egy konzorcium összehozására, azonban a jogi nehézségek az életrevaló terv megvalósítását megakadályozták.

Az értekezlet behatóan foglalkozott a marosvásárhelyi téglagyártás problémájával. Magasházy Ödön budapesti vállalkozó, akinek a város évi 1 aranykorona képletű bére összegét évi bevétele a téglagyárat, a hír szerint komolyan törekszik a téglagyári üzem

helyreállítására és megnyitására, és két nappal korábban befizette a szerződésileg kikötött 60.000 pengős óvadékot. Az értekezlet úgy határozott, hogy felhívja a vállalkozót a helyreállítási munkálatok mielőbbi megkezdésére.

Ahogy Bustya Béla az anketon elmondta, ez idő szerint a város három téglagyára közül egyiket csak egy folytatta a termelést, és ez is csak mérsékelt tempóban, és erre vezethető vissza, hogy nem egy esetben nagy utánjárás után Szatmáron kellett az építőknek téglát biztosítani. Elképzelhető, hogy a mai szállítási viszonyok között mit jelent az, hogy szatmári téglával építsünk Marosvásárhelyen. A szállítási költségek megduplázzák a téglát. Az értekezlet résztvevői arra az egyhangú elhatározásra jutottak, hogy ha az új bérlő bármilyen okból késlelteti a városi téglagyár rendbe hozását, a város veszi kezébe a kérdést, és maga fog gondoskodni az erősen megrongálódott épületek kijavításáról és a téglagyári gépek kiegészítéséről.”*

Ekkorra a téglagyár már üres volt, de ugyanazon esztendő május-júniusában több ezer zsidó személy számára itt talált meg az „ideális” gettó helyét az említett főispán (Civiltben építész mérnök) és a volt polgármester (Májay Ferenc). Tekintve a túlzott zsúfoltságot, megnyitották a második gettót is. No nem valamelyik konkurens téglagyárban, hanem a baromvásártéren, amely a Fürsttelep szomszédságában állott. (Érdekes módon a jelentésben nincs szó a téglagyár korábbi funkciójáról.)

*Székely Szó 1944. (4. évf.) 193–194 sz.

SZERKESZTETTE: SÓFALVI SZIDÓNIA

A generáció, amelyiknek már nincs ideje gyereknek lenni

A mai gyerekek korábban kelnek, többet tanulnak, hosszabb ideig ülnek képernyők előtt, és kevesebbet alszanak, mint korábban bármelyik generáció. Bár sok felnőtt hajlamos azt gondolni, hogy a fiatalok idejük nagy részét „csak telefonozással” töltik, egy friss romániai kutatás ennél sokkal összetettebb és aggasztóbb képet mutat.

Sófalvi Szidónia

A romániai Mentsük Meg a Gyerekeket szervezet által készített felmérés szerint a gyerekek jelentős része túlterheltek, fáradtnak és időhiányosnak érzi magát. A kutatás több mint 1400 9 és 17 év közötti gyermek válasza alapján készült, és olyan mindennapokat tár fel, amelyekben a tanulás, az online jelenlét és a teljesítménykényszer lassan háttérbe szorítja a pihenést, a mozgást és a valódi emberi kapcsolatokat.

A felmérés egyik legerősebb megállapítása, hogy majdnem minden második gyermek több időt szeretne alvással tölteni. Az arány az életkor növekedésével egyre magasabb: míg az általános iskola alsó tagozatosai körében ez 24 százalék, addig az 5–8. osztályosok esetében már 42, a középiskolásoknál pedig 52 százalék.

Ez a szám önmagában is figyelemfelkeltő, de még aggasztóbb az, hogy hogyan telik egy átlagos diák napja.

A kutatás szerint egy tipikus iskolai napon a gyerekek 5–6 órát töltenek az iskolában, ehhez hozzáadódik az oda- és hazautazás ideje, amely átlagosan még egy órát vesz igénybe. Ezután következik az otthoni tanulás és a házi feladatok elkészítése, amely további egy-két órát jelent, de sok esetben

ennél jóval többet. A gyerekek jelentős része ezenkívül különórákra, korrepetálásokra is jár.

A kutatás adatai szerint tízből négy gyermek napi tíz órát fordít iskolával kapcsolatos tevékenységekre. A nagyvárosokban élő gyerekek különösen túlterheltek: közülük sokan napi három óránál is többet töltenek házi feladattal vagy külön tanulással.

A tanulásra fordított idő növekedésével párhuzamosan azonban egyre kevesebb idő marad más tevékenységekre.

A felmérés szerint a gyerekek 75 százaléka heti öt óránál kevesebb időt tölt szabadidős tevékenységekkel. Ez naponta átlagosan kevesebb mint egy órát jelent. Ráadásul a gyerekek 13 százaléka azt mondta, hogy egyáltalán nem végez szabadidős aktivitást.

Különösen érdekes, hogy ez az arány a középiskolások körében a legmagasabb. Ahogy nő az iskolai terhelés, úgy tűnik el fokozatosan a mozgás, a szabad levegő és a spontán kikapcsolódás a fiatalok életéből.

A kutatás arra is rámutatott, hogy a gyerekek több mint egyharmada szeretne több időt a szabadban tölteni. Ez azért fontos, mert azt mutatja: maguk a fiatalok is érzik ennek hiányát. Nem arról van szó, hogy nem vágnak mozgásra vagy közösségi élményekre, hanem

gozatosok 32 százaléka tölt napi három óránál többet online, addig a középiskolások körében ez az arány már 73 százalék.

A közösségi média, az online játékok, a videós platformok és az állandó digitális jelenlét teljesen átalakították a fiatalok mindennapjait. Az internet ma már nem csupán szórakozás vagy kikapcsolódás. A fiatalok számára ez lett a kommunikáció egyik legfontosabb tere, ahol kapcsolatot tartanak a barátaikkal, követik az eseményeket, és sok esetben menekülnek a mindennapi stressz elől.

A kutatás azonban arra is rávilágít, hogy a digitális jelenlét egyre inkább kiszorítja a személyes kapcsolatokat. A gyerekek többsége napi négy óránál kevesebb időt tölt közvetlen találkozásokkal vagy személyes baráti kapcsolatokkal.

A fiatalok ugyan folyamatos kapcsolatban vannak egymással az interneten keresztül, mégis egyre kevesebb idő jut valódi együttlétekre.

A családi kapcsolatok terén is hasonló tendencia figyelhető meg. A kutatás szerint minden harmadik gyermek több időt szeretne a családjával tölteni. Különösen az alsó tagozatos gyerekek és a városban élők érzik ezt erősebben.

Ez az adat különösen figyelemreméltó egy olyan korszakban, amikor gyakran hallani, hogy a fiatalok elfordultak a családtól, és kizárólag az online világ érdekli őket. A kutatás ezzel szemben azt mutatja, hogy a gyerekek továbbra is igénylik az együtt töltött időt, a közös programokat és a valódi figyelmet.

A probléma inkább az, hogy a modern életmód minden generációt túlterhel. A szülők munkája, a gyerekek iskolai kötelezettségei és a folyamatos időhiány miatt egyre nehezebb minőségi időt együtt tölteni.

A felmérés egy másik fontos következtetése az olvasási szokások változásához kapcsolódik. A gyerekek egyharmada egyáltalán nem olvas olyan könyveket vagy szövegeket, amelyek nem kapcsolódnak az iskolai tananyaghoz. Az arány az életkor növekedésével folyamatosan emelkedik: míg az alsó tagozatosok körében ez 15 százalék, addig a középiskolások esetében már 35 százalék.

Ez a tendencia nemcsak kulturális szempontból aggasztó, hanem azért is, mert az olvasás fontos szerepet játszik a koncentráció, a képzelőerő és az érzelmi intelligencia fejlődésében. Az online tartalmak gyors ritmusa mellett a hosszabb, elmélyültebb figyelmet igénylő tevékenységek egyre inkább háttérbe szorulnak.

A sportolás helyzete szintén figyelemre méltó képet mutat. A kutatás szerint a gyerekek 34 százaléka egy átlagos héten egyáltalán nem sportol. Emellett 36 százalékuk szeretne több időt fordítani sporttevékenységekre.

A mozgás hiánya nemcsak testi problémákhoz vezethet, hanem a mentális egészséget is befolyásolja. A sport és a szabadidős tevékenységek bizonyítottan csökkentik a stresszt, és segítenek az érzelmi egyensúly fenntartásában. Ha ezek fokozatosan eltűnnek a gyerekek életéből, annak hosszú távú következményei lehetnek.

A kutatás eredményei alapján egyértelműen látható, hogy a mai gyerekek mindennapjait a folyamatos időhiány határozza meg. A tanulás, a különóra és az online jelenlét mellett egyre kevesebb idő marad a pihenésre, a sportra, a természetre és az emberi kapcsolatokra.

A felmérésben megszólaló szakemberek szerint ez már nemcsak életmódbeli kérdés, hanem lelki-érzelmi probléma is. Gabriela Alexandrescu ügyvezető elnök szerint a gyerekek egyértelműen jelzik, hogy több minőségi időre lenne szükségük a családjukkal és barátaikkal, valamint több pihenésre. Véleménye szerint a különóra elterjedése és a szabadidős tevékenységek hiánya komoly hatással van a fiatalok érzelmi és társas életére.

A kutatás tulajdonképpen egy egész generáció állapotáról ad képet. Olyan gyerekekről, akik egyszerre próbálnak megfelelni az iskola elvárásainak, jelen lenni az online világban és lépést tartani a folyamatos társadalmi nyomással.

Miközben a technológia és az oktatási lehetőségek folyamatosan fejlődnek, egyre több jel utal arra, hogy a gyerekeknek leginkább időre van szükségük, nem egy újabb digitális eszközre vagy különórára.

Fotók: Mentsük Meg a Gyerekeket Szervezet

Everness Erdély – a lelassulás fesztiválja

A mai világban egyre többen érzik úgy, hogy a hétköznapok túl gyorsak, a zaj túl sok, miközben egyre kevesebb tér marad a valódi jelenlétre és kapcsolódásra. Erre a felismerésre épül az Everness Erdély is, amely nem egy hagyományos fesztiválként szeretné meghatározni magát, hanem olyan térként, ahol az emberek lelassulhatnak, feltölthetnek, és újra kapcsolódhatnak önmagukhoz, egymáshoz és a természethez. A fesztivál középpontjában a tudatos jelenlét, az önismeret és a közösségi élmények állnak, miközben a szervezők célja, hogy egy nyugodtabb, emberközelibb élményt teremtsenek Erdélyben. Az egyik főszervező, **Simon Emőke** szerint ma különösen fontos, hogy legyenek olyan közösségi terek, ahol az ember nem teljesíteni akar, hanem egyszerűen csak jelen lenni.

Sófalvi Szidónia

– *Hogyan született meg az Everness Erdély gondolata, és mi volt az a belső felismerés, ami elindította ezt a projektet?*

– Az Everness Erdély gondolata nem egy üzleti tervként született meg, hanem egy nagyon emberi felismerésből. Azt láttuk magunk körül – és saját magunkon is –, hogy egyre gyorsabban élünk, egyre több az inger, a zaj és a megfelelési kényszer, miközben egyre jobban eltávolodunk önmagunktól.

Ma már rengeteget beszélünk teljesítményről, sikerről és produktivitásról, de sokkal kevesebbet arról, hogyan vagyunk valójában. Pedig a statisztikák is azt mutatják, hogy ennek komoly ára van: Románia továbbra is az elsők között van Európában a szív- és érrendszeri megbetegedések terén, és egyre több embert érint a krónikus stressz, a kiegészítő vagy a mentális kimerültség, a depresszó.

Az Everness Erdély ebből a felismerésből indult: hogy szükség van Erdélyben is egy olyan térre, ahol az egészségre, a tudatos életmódra, az önismeretre és a valódi kapcsolódásra is ráirányul a figyelem. Egy helyre, ahol nemcsak kikapcsolódni lehet, hanem lelassulni, feltölthető és egy kicsit újra kapcsolódni önmagunkhoz, egymáshoz és a természethez is.

Sok fesztivál ad élményt. Mi szeretnénk volna egy olyan fesztivált létrehozni, ami nemcsak élményt ad, hanem valódi feltöltődést, kapcsolódást és egy mélyebb találkozást önmagunkkal.

– *Mit jelent ön számára személyesen a „visszakapcsolódás”, amit a fesztivál központi üzeneteként is megfogalmaznak?*

– Számomra a visszakapcsolódás azt jelenti, hogy újra kapcsolatba kerülünk önmagunkkal. Segítő szakemberként nap mint nap azt tapasztalom, hogy sokan már a saját testük jelzéseit sem érzékelik igazán – nem veszik észre, ha elfáradtak, feszültek, vagy egyszerűen csak szükségük lenne egy kis megállásra.

A hétköznapokban sokszor csak rohanunk, próbálunk megfelelni és mindent kézben tar-

tani, holott néha éppen arra lenne a legnagyobb szükségünk, hogy egy pillanatra megálljunk, és újra kapcsolódjunk ahhoz, ami igazán fontos az életben.

A visszakapcsolódás számomra arról szól, hogy újra megtanulunk figyelni magunkra: érezzük a testünk jelzéseit, teret adunk az érzéseinknek, kapcsolódunk egymáshoz és a természethez. Jelen vagyunk. Tudatosan.

– *Ön szerint mi az a pont, ahol az ember elkezd „túl sokat kapni” a világból, és elveszíti a jelenlét képességét?*

– Talán ott kezdődik a túl sok, amikor már nem tudjuk befogadni azt, ami történik velünk. Amikor folyamatosan fogyasztunk – információt, tartalmat, élményeket –, de egyre kevesebbet érzékelünk belőlük igazán. A je-

Forrás: Simon Emőke privát archívuma

lenlét képessége csendet és teret igényel. Ha minden pillanatot kitöltünk valamivel, előbb-utóbb elveszítjük a kapcsolatot önmagunkkal.

– *Miért lett fontos, hogy ne egy hagyományos fesztivált hozzanak létre, hanem egy lassúbb, tudatosabb élményt?*

– Mert nem egy újabb „teleprogramozott, hangos” fesztivált akartunk létrehozni. A világ amúgy is túl hangos és túl gyors. Az Everness Erdélyben fontos volt, hogy legyen helye a megérkezésnek, a lélegzetvételnek, a csendnek is. Nem az a cél, hogy a résztvevő

Forrás: az Everness Facebook-oldala

négy nap alatt mindent végigrohanjon, hanem hogy legyen ideje lelassulni, jelen lenni, és igazán megélni azokat az élményeket, amelyekhez kapcsolódni tud.

– *Mit jelent az a mondat, hogy „nem több kell, hanem kevesebb” – hogyan lehet ezt egy fesztiválon valóban megvalósítani?*

– A „nem több kell, hanem kevesebb” számomra nem lemondást jelent, hanem letisztultságot. Kevesebb zajt. Kevesebb megfelelést. Kevesebb rohanást. És több figyelmet, több valódi kapcsolódást, több jelenlétet. Egy fesztiválon ezt úgy lehet megvalósítani, hogy nem a túlterhelésre építünk, hanem arra, hogy az embereknek legyen tere lelassulni, kapcsolódni és valóban jelen lenni. Hogy ne azt érezzék a nap végén, hogy lemaradtak valamiről, hanem hogy megérkeztek valahová – önmagukhoz, egymáshoz, a pillanathoz.

– *Mennyire nehéz ma „lelassítani” egy olyan közegben, ahol az emberek folyamatos ingeráradatban élnek?*

– Nagyon nehéz. Ma szinte természetes állapot lett az állandó készenlét és ingeráradat. Sok ember már

akkor is feszültté válik, ha néhány percre csend veszi körül. A lassítás ma szinte egyfajta belső munka lett. De éppen ezért fontos. Mert amikor valaki végre lelassul, gyakran akkor kezd el újra meghallani saját magát.

– *Hogyan lehet egy fesztivált úgy felépíteni, hogy ne túlterhelje, hanem éppen hogy tehermentesítse a résztvevőket?*

– Tudatos ritmussal. Az Everness Erdélyben fontos, hogy ne csak programok legyenek, hanem „lélegző terek” is. Olyan helyek, ahol az ember egyszerűen csak van. Figyelünk arra is, hogy a programok ne egymás ellen versenyezzenek, hanem különböző energiákat képviseljenek. És közben folyamatosan kommunikáljuk: nem kell mindent kipróbálni. Itt nem teljesíteni kell.

– *A csend milyen szerepet kap az Everness Erdélyben, és miért fontos, hogy ne hiányként, hanem értéként jelenjen meg?*

– A csendnek nálunk nagyon fontos szerepe van: sokszor nem üresség, hanem találkozás. Olyan tér, ahol az ember végre meghallhat valamit önmagából is. Ma már a csend szinte luxus lett, pedig valójában alapvető emberi szükséglet.

– *Hogyan lehet egyensúlyt teremteni a programok sokszínűsége és a belső elmélyülés lehetősége között?*

– Ez talán az egyik legnagyobb kihívás. Sokszínű programot szeretnénk adni, mert mindenki más úton kapcsolódik önmagához. Van, aki mozgáson keresztül, van, aki zenén, beszélgetéseken vagy éppen csendesebb belső munkán keresztül. A lényeg az egyensúly: hogy a pezsgés mellett mindig legyen lehetőség megérkezni önmagunkhoz is.

– *Milyen szempontok alapján választják ki az előadókat és workshopvezetőket? Mi az, ami számít a szakmaiságon túl?*

– A szakmaiság alap, de önmagában nem elég. Nagyon fontos számunkra az emberi hi-telesség. Hogy az adott előadó vagy workshopvezető ne csak tudjon valamiről beszélni, hanem valóban képviselje is azt az életében. Az energia, az emberi minőség, a kapcsolódás képessége legalább annyira számít, mint a szakmai háttér.

– *Mit jelent az, hogy a test, az érzelmek és a gondolkodás egységként jelenik meg a fesztivál szemléletében?*

– Abban hiszünk, hogy az ember nem részekből áll. A testünk, az érzelmeink és a gondolkodásunk folyamatosan hatnak egymásra. Ha csak az egyik szinttel foglalkozunk, könnyen kibillen az egyensúly. Ezért jelenik meg az Everness Erdélyben együtt a mozgás, az önismeret, az érzelmi munka, a tudatosság, a művészet vagy akár a természethez való kapcsolódás is.

– *Hogyan fogadják az emberek azt, hogy itt „nem kell mindent kipróbálni”, sőt, épp az ellenkezője az üzenet?*

– Érdekes módon sok ember számára ez eleinte szokatlan. Mert hozzászoktunk ahhoz, hogy mindent maximalizálni akarjunk. De amikor megérkeznek, általában gyorsan megkönnyebbülnek attól, hogy itt nem kell „jó fesztiválozónak” lenni. Nem kell rohanni egyik programról a másikra. Itt az is teljes értékű élmény lehet, ha valaki egy órát ül a fűben, és csak jelen van.

– *Volt olyan visszajelzés vagy pillanat az előző években, ami különösen megerősítette, hogy szükség van erre a fesztiválra?*

– Mivel az Everness Erdélyt idén szervezzük meg először, még nincsenek saját fesztiválélményeink vagy visszajelzéseink. Viszont már most nagyon sok üzenetet és reakciót kapunk emberektől, akik azt írják: „erre nagy szükség van Erdélyben”, vagy hogy régóta vártak egy olyan eseményre, ami nemcsak szórakoztat, hanem valódi feltöltődést nyújt.

Számunkra ez már önmagában megerősítés. Jól mutatja, hogy sokan érzik ugyanazt a hiányt: hogy szükség van olyan közösségi terekre, ahol nem teljesíteni vagy megfelelni kell, hanem egyszerűen jelen lenni, lelassulni és kapcsolódni – önmagunkhoz és egymáshoz is.

– *Ön szerint mi történik az emberekben négy ilyen nap alatt, ami akár a hétköznapokban is tovább élhet?*

– Szerintem sokszor nem látványos dolgok történnek, hanem finom belső elmozdulások. Valaki talán először mer őszintén kapcsolódni másokhoz. Valaki rájön, mennyire elfáradt. Valaki új inspirációt kap, vagy új nézőpontot visz haza. Ezek a felismerések sokszor nem ott, a fesztiválon „fejeződnek be”, hanem hetekkel később kezdenek igazán tovább élni a hétköznapokban.

– *Ha egyetlen mondatban kellene megfogalmazni az Everness Erdély lényegét, mi lenne az?*

– Az Everness Erdély számomra egy olyan tér, ahol a zajból egy kicsit újra vissza lehet találni a lényeghez.

Forrás: az Everness Facebook-oldala

Egy kém zenéje – 8.

Szilágyi Mihály

Hamar kiderült, mi volt az oka Tyermen Moszkvába hozatalának: már javában zajlott a második világháború, és a szovjet vezetés azzal szembesült, hogy technikailag nagy hátrányban vannak Európával szemben. Nem volt mit tenniük, a még életben lévő mérnököket halászták elő a börtönök és munkatáborok mélyéről.

Tyermen professzor az Andrej Nyikolajevics Tupoljev mérnök által vezetett repülőgép-fejlesztő titkos szervezethez került. Itt szemtanúja volt, hogy azok a tisztok, akik régebb hamis vádak alapján agyba-főbe verték Tupoljevet, most majdhogynem térden állva könyörögtek, hogy írja össze mindazok nevét, akik szerint hasznosak lehetnek a repülőgépek fejlesztésében. Több száz név került a papírívекre, és számtalan nagyra becsült szakember jutott ki ily módon a biztos halálból. Rövid idő alatt olyan gépeket terveztek és fejlesztettek ki, melyek mintáértékűek voltak még az amerikai harcirepülő-fejlesztők körében is.

Leon Theremint – itt már visszakapta saját maga által választott nevét – saját szaktudásának megfelelő helyre osztották be. Magasságmérőket és célzóberendezéseket kellett terveznie és kiviteleznie. Végre az lehetett, amire képessége volt. Saját laborban két asszisztenssel dolgozhatott, és minden technikai dolog a rendelkezésére állt. A laborból fürdőszoba nyílt, és kedve szerint fürödhetett meleg vízben és fürdőkádban – amiben utoljára csak Amerikában volt része. Itt is rab volt, de teljesen más körülmények között. Este fegyveres őr kopogott a labor ajtaján, és vacsorára hívta, ahol egy elit vendéglőnek is megfelelő étterem várta a legfinomabb ételekkel. Reggel hétkor csengő ébresztette a mérnököket, majd húsz perc torna és zuhanyzás után mehetek reggelizni. Kilenckor kezdődött a munka ebédig, majd ebéd után este hétig tartott a program. Az ágyakon hófehér vasalt ágynemű, kitűnő párnák és paplanok ölelték körül az embert, aki három éve először aludt ágyon.

Lavrentij Berija és Sztálin elképesztő különfeladatot adott Thereminnek: olyan lehallgató-készülékeket kellett készítenie, melyek sem röntgen, sem más eszközökkel nem mérhetőek be, az épületben nincsenek jelen, de mégis rögzítenek minden beszélgetést. Mikrofonok használatáról szó sem le-

hetett. Tudtára is adták Thereminnek, hogy ha ezeknek a követelményeknek nem tesz eleget, viszontlátja régi táborparancsnokát a Gulag táborban.

A tudós szorult helyzetében elképesztő technikát eszelt ki: elektromos táplálást nem igénylő eszközt épített, melyet kívülről mikrohullámokkal működtettek, és sem röntgennel, sem egyéb eszközzel nem lehetett kimutatni a jelenlétét. Már csak az volt hátra, hogyan juttassák be az amerikai nagykövetségre. Épp kapóra jött 1945. július 4-én Amerika függetlenné válásának ünnepnapja. Egy szovjet iskoláscsoport nagy méretű, fából faragott Amerikai Egyesült Államok pecsétjét

A faragott pecsét – immár kiállítva az NSA Nemzeti Kriptográfiai Múzeumban

vitték ajándékkul a nagykövetségre – ennek a belsejébe rejtette el Theremin észrevétlenül a sunyi műszert. A Dolog – mert így hívták a készüléket – öt évig lógott a nagykövetség falán, és senki sem sejtette, hogy a fakép mire képes. Kívülről mikrohullámokkal sugározták, majd a benti beszélgetés hatására

a készülék torzította a hullámokat, ezekből a torz hullámokból nyerték vissza a beszélgetést.

Elképesztő műszer volt a Dolog! Öt éven át minden beszélgetést hibátlanul továbbított. Négy amerikai nagykövet cserélt posztot, talán mindenik azt hitte, elődjének valahol eljárt a szája, de mégis mindenkinek azzal kellett szembesülnie, hogy az oroszok a legtitkosabb beszélgetéseket is megtudják valahogy. Már valóságos szégyennek látszott, hogy nem képesek felfedezni a rejtélyt. A Dolog véletlenül lepleződött le, mert a britek nagykövetségén egy rádiós a szovjet légiőrszolgálatot lehallgatva vette észre, hogy ott az amerikai nagykövetség beszélgetése zajlik. Amerika állambiztonsági technikusokat küldött Moszkvába, hogy megkeressék a polloskát. Több napon át idegfeszítő kutatások során találták meg a fali pecsétbe rejtett valamit, a Dologot, csak hogy azzal a végtelenül primitívnek tűnő micsodával nem volt mit kezdeniük, mert hiányzott a párja, a távoli másik, az igazán bonyolult műszer. A brit belbiztonság hat szakemberének másfél évébe került a készülék megfejtése. Amikor rájöttek a Dolog nyitjára, anélkül, hogy szóltak volna az amerikaiaknak, készítették ők is pár példányt belőle. A britek után aztán az amerikai mérnököknek is sikerült készíteniük működőképes másolatot Theremin találmányáról. Az egyik Oroszországban dolgozó amerikai nagykövet megdöbbenve nyugtázta a fakép titkát: „az a benyomásom, hogy ezzel a készülékkel új fejezet nyílt a kormányközi lehallgatások tekintetében”. Még csak nem is sejtették, hogy már elkészült a Dolog helyett egy még ravaszabb lehallgatókészülék.

Egy másik ötletes műszer azért született, mert a szovjetek számítottak arra, hogy valamikor mégis felfedezik a sasos pecsét titkát, és addig legyen készen egy újabb lehallgatóműszer. Theremin lényegében feltalálta a lézermikrofon alapját. Mivel az épületet három oldalról vastag téglafal vette körül, elől pedig az ablakokat sűrű vasrács védte, semmiképp nem juthattak be titokban az amerikai nagykövetség épületébe. A tudós elemében érezte magát, és infravörös sugarakkal megvilágította az ablakokat, amelyek a benti beszélgetés hatására membránként viselkedtek, majd a visszaverődő fényhullámokat hanggá alakítva rögzítette a nagykövetség minden beszélgetését. A berendezés ötszáz méteres távolságból is kítűnően működött – csak az eső, havazás meg a köd volt az ellensége.

	HOZZÁNYÚLNI TILOS	SZÓPÁRBAJ	SZELÍD VAD BALZSAM	MADÁRSZÁJ	A HÁZBA SIMA TERÜLET	LUDOLF SZÁMA (3,14)	MAGUK ITAL (ARGÓ)	OROSZ FÉRFINEV	ADÓSZERŰ ILLETÉK	ŐSI FEGYVER KERESZTŰL	ÉRKEZIK	ELŐTT (LATIN)	FÉL TUCAT
Ovidius (Publius Naso) órómai száműzött költő egyik állítását idézzük a rejtvény főszövegében.	1.												K
EMBER TOLTA EGYSZERŰ JÁRMŰ	2.	OLASZ PÉNZ (VOLT)	RÓMAI NÉGY	SZÁNDÉKOZIK FORMA	OLASZ IGEN EGYESÜLET SZEMÉLYE	RÓMAI KETTŐ AMA PÁRJA	AKADÁLY HÉZAG	OMLESZTÓ KEVÉS PÉNZBE KERÜL					
MAGÁHOZ KERET				AZ EZÜST VEGYJELE MAGAM	JÁRNI INDUL ÓKORI FÉRFIVISELET	SINAIAI PALOTA RÓMAI 501	ALUMINIUM VEGYJELE ÜDVÖZLÉGY (LATIN)	BÁNAT TÚLSÁGOSAN KITŰNIK	MENNYISÉG ŐSI SZAVUNK			VENDÉGLŐ LAP UNALMAT MUTATÓ	EGYMÁS UTAN SOKSZOR
AZ ARGON VEGYJELE			ISME A TETEJÉRE	FEJVÉDŐ SZÉKEN PIHEN	SAV-CSEPPEK! GEMÁNIUM VEGYJELE	MAGATOK ÁLLÓVÍZ	ZENÉLŐ DOBOZ MEG NEM ENGEDETT	SEGÉLYKÉRES (RÖV.) KÉZZEL FOG					
SZÖGLETT NÉVELŐ			KERGET MENNYISÉGI VISZONY					AZ ARZÉN VEGYJELE SAV-CSEPPEK!	IFJÚ ÓKOR ÉLET (OLASZ)				
A SZÉP NEM		GALLY ÁBRAHÁM ... (BIBLIAI HEGY)	KIS MÉRTÉKBEN A TÁVOLBA			ERKÖLCS-TAN TERMÉST BETAKARÍT		ÜNNEPÉLYSEN ÁTAD ELŐTT (LATIN)					EZERI! GAZDAG JELZŐ
HÁLÁLKODIK		LEVEGŐ (GÖRÖG) HORGÁSZ-ZSINOR		ÖTÓRAI ITAL FÉLVERSI!		FINOM ÉTOLAJ ÖTÉVESEK ISKOLÁJA		KÉSZŰLŐ (REGÉNY) NÖVÉNYI HAJTÁS					
SHAKESPEARE-KIRÁLY FELTÉVE		VULKÁNBÓL FOLYIK MONDA	TILTÓSZÓ CSATÁR ÓRÓME	MAGAS HEGYSÉG JUTTATNAK NEKI	FÁBA VÉS KATONAI	ODA-VISSZA FÉRFINEV PORCIÓ	SZICILIAI VULKÁN BÉTTLEN BETŰ!					TRIPLÁN TÁNC A VOLGÁBA ÖMLIK	
A SZÖVEK TUDOMÁNYA (ELÓTAG)		TÁVOZIK FÁBA VÉS		AZ ANÓD PÁRJA TÉLI CSAPADÉK			ERŐSEN ÓHAJT NYUGAT (RÖV.)				LATIN CSONT ÜRES LERI!		EZTI! MORZEJEL
L.N.J.	T			SEREG KILO (RÖV.)		... ALIGHIERI (OL. KÖLTŐ) KÁLIUM VEGYJ.		MŰVET LÉTREHOZÓ FÉL TŰ!		HALOM			

Május 14-i rejtvényünk megfejtése: **Egyetlen értelmes ember barátsága többet ér, mint az összes értelmetlené.**

A bajnoki idény kicsiben

Bálint Zsombor

A negyedik helyen végzett a teremlabdarúgó 1. liga 2025/2026-os idényében a marosvásárhelyi városi sportklub, amely így – noha elvileg megerősödött kerettel – nem tudta megismételni az előző idényben elért dobogós helyezését.

Az utolsó fordulóban a csapat a bajnok és idén is listavezetőként bajnoki döntős Galaci United pályáján lépett pályára, és szoros meccset követően 3-2-es vereséget szenvedett. A találkozó gyakorlatilag kicsiben leképezte a marosvásárhelyi együttes teljes idényét. Az idő legnagyobb részében a labdát Kacsó Endre legénysége birtokolta, amely mezőnyben kiváló technikai képzettséget tanúsított, ugyanakkor a kapuk előtt (és a kapuban) igen nagy hiányosságok mutatkoztak meg. A védelemben elkövetett, valamint kapushibák nagyon sok gólhoz juttatták az ellenfeleket, és nehezen megmagyarázható, hogy a mezőnyben oly technikás játékosok hogyan lehetnek annyira pontatlanok, amikor a kapura lövésekről van szó. A szerencse sem segített a marosvásárhelyiek mellé ebben az idényben, ezen a meccsen is kétszer pattant vissza a labda a galaci kapu belső éléről a pályára.

A Chertes nélkül felálló marosvásárhelyi csapat már a 2. percben hátrányba került, amikor Nastai klasszikus terem-

labdarúgó-kombinációt fejezett be a kapufa töve mellől (1-0). Ezt Toader még kiegyenlítette két perccel később (1-1), a szünetig azonban a házigazdák még kétszer kihasználták Mihai határozatlanságát a kapuban (3-1).

A második félidejében a CSM harapósabban jött ki, azonban nagyon pontatlanok voltak a befejezések. Végül Iszlai szabadrúgását Toader pöccintette közelről a hálóba (3-2). Galac időnként veszkapusos taktikával próbált időt nyerni, s ezt nem tudta kihasználni a Kacsó-legénység, míg a végén Voinnal a félpályán túl próbált emberfölényben

támadni, de képtelen volt feltörni a hazai védelmet.

A negyedik hely, valamint a váratlan negatív meglepetés a kupa elődöntőjében, amikor a Dévai Westtől kapott ki a csapat, el kell gondolkodtassa a klub- és szakvezetést, hogy mi az, amit nem sikerült jól csinálni ebben az idényben, és mi az, amire szükség lesz a következőben. Tudjuk, Kacsó Endre két-három légiós szerződtetésén gondolkodik, azonban a klubnak megszavazott költségvetés nem biztos, hogy ezt lehetővé teszi, ha magántámogatók nem állnak a terv mellé.

Jegyzőkönyv

Teremlabdarúgó 1. liga, felsőházi rájátszás, 9. forduló: Galaci United – Marosvásárhelyi CSM 3-2 (3-1).

Galac, Dunărea-sportcsarnok. Vezetete: Liviu Chița (Pitești), Romeo Preda (Brăila). Tartalék: Andrei Hornet (Brăila), Ellenőr: Daniel Decă (Brăila).

Galaci United: Mihalache (Cîrdei,

Tonița) – Cojocar, André Sassé, Crișan, Nastai (Cireș, Crăciun, Cojoc, Tudor).

Marosvásárhelyi CSM: Mihai (Voin) – Gavrilă, Dudău, Toader, Iszlai (Marin, Barbócz, Curticăpean, Tóth, Bata).

Gólszerzők: Nastai (2.), Crăciun (9.), André Sassé (20.), illetve Toader (4., 25.).

Sárga lap: Cojocar.

Eredményjelző

Teremlabdarúgó 1. liga, rájátszás, 9. forduló:

* felsőház: Galaci United – Marosvásárhelyi CSM 3-1; a Sepsiszentgyörgyi Sepsí SIC – Dévai Autobergamo mérkőzését tegnap, lapzártá után játszották;

* alsóház, 8. forduló: Székelyudvarhelyi VSK – Mausoleul Mărășești 5-0 (meg nem jelenés), Dévai West – Bodzavásári Luceafăru 6-6.

Felsőházi tabella

1. United Galac	9	6	0	3	36-32	35
2. Sepsí SIC	8	4	2	2	30-29	29
3. Autobergamo Déva	8	3	0	5	21-25	22
4. Marosvásárhely	9	2	2	5	29-30	21

Az alsóház állása

1. West Déva	8	5	2	1	89-19	28
2. Székelyudvarhely	7	4	2	1	64-26	25
3. Bodzavásár	9	4	2	3	49-38	17
4. Mărășești	8	0	0	8	22-141	0

Európai focikörkép

* Angol Premier Liga, 37. forduló: Bournemouth – Manchester City 1-1, Aston Villa – Liverpool 4-2, Arsenal – Burnley 1-0, Brentford – Crystal Palace 2-2, Chelsea – Tottenham 2-1, Everton – Sunderland AFC 1-3, Leeds United – Brighton & Hove Albion 1-0, Manchester United – Nottingham Forest 3-2, Newcastle United – West Ham United 3-1, Wolverhampton – Fulham 1-1. Az élcsoport: 1. Arsenal 82 pont, 2. Manchester City 75, 3. Manchester United 68.

* La Liga, 36. forduló: Alavés – FC Barcelona 1-0, Getafe – Mallorca 3-1, Girona – Real Sociedad 1-1, Valencia – Rayo Vallecano 1-1, Villarreal – Sevilla 2-3, Real Madrid – Real Oviedo 2-0, Espanyol – Athletic Club 2-0; 37. forduló: Atlético Madrid – Girona 1-0, FC Barcelona – Betis 3-1, Elche – Getafe 1-0, Levante – Mallorca 2-0, Rayo Vallecano – Villarreal 2-0, Real Sociedad – Valencia 3-4, Real Oviedo – Alavés 0-1, Osasuna – Espanyol 1-2, Sevilla – Real Madrid 0-1, Athletic Club – Celta Vigo 1-1. Az élcsoport 1. FC Barcelona 94 pont, 2. Real Madrid 83, 3. Villarreal 69, 4. Atlético Madrid 69.

* Olasz Serie A, 37. forduló: AS Roma – Lazio 2-0, Atalanta – Bologna 0-1, Cagliari – Torino 2-1, Genoa – AC Milan 1-2, Como – Parma 1-0, Inter – Hellas Verona 1-1, Juventus – Fiorentina 0-2, Pisa – Napoli 0-3, Sassuolo – Lecce 2-3, Udinese – Cremonese 0-1. Az élcsoport: 1. Inter 86 pont, 2. Napoli 73, 3. AS Roma 70, 4. AC Milan 70.

* Német Bundesliga, 34. forduló: Werder Bremen – Borussia Dortmund 0-2, Heidenheim – Mainz 0-2, Freiburg – RB Lipcse 4-1, Eintracht Frankfurt – VfB Stuttgart 2-2, St. Pauli – Wolfsburg 1-3, Union Berlin – Augsburg 4-0, Mönchengladbach – Hoffenheim 4-0, Bayern München – 1. FC Köln 5-1, Bayer Leverkusen – Hamburger SV 1-1. Az élcsoport: 1. Bayern München 89 pont, 2. Borussia Dortmund 73, 3. RB Lipcse 65.

* Francia Ligue 1, 34. forduló: Lorient – Le Havre 0-2, Nantes – Toulouse, Paris FC – Paris St. Germain 2-1, Nice – Metz 0-0, Lyon – Lens 0-4, Olympique Marseille – Stade Rennes 3-1, Lille – Auxerre 0-2, Strasbourg – AS Monaco 5-4, Brest – Angers 1-1. Az élcsoport: 1. Paris St. Germain 76 pont, 2. Lens 70, 3. Lille 61.

Jakab Apor sikeres, elszánt és céltudatos a Ferencvárosnál

A minap szülővárosába, Marosvásárhelyre látogatott Jakab Apor, a Ferencváros atlétája, és készségesen válaszolt a Népújság kérdéseire kétéves budapesti tartózkodásáról, főiskolai tanulmányairól és nem utolsósorban a felkészüléséről.

Czibalmos Ferenc Attila

– Mintegy két éve laksz Budapesten, ahol a nagynevű Ferencváros leigazolt atlétája vagy, ezzel párhuzamosan az egyetemi tanulmányaid is végzed. Milyen volt számadra ez az időszak, főleg az átállás az intenzívebb edzésekre, a pörgősebb mindennapokra?

– Amikor az FTC leigazolt, akkor még itthon, a Bolyai Farkas Elméleti Líceumban tanultam, de az az időszak jó átmenetet jelentett számomra, hogy felvegyem a nagyvárosi ritmust, és megszokjam a mindennapi edzéseket, a felkészülést és a versenysorozatot, ami nem volt könnyű. Viszont egyszerűbb volt számomra a második év, amikor már a Testnevelési Főiskolán tanulhattam.

– A minap a nyíregyházi nemzetközi atlétikaverseny – amelyen hét ország sportolói vettek részt – 60 méteres sprintszámát egyéni csúccsal (6,79 másodperc) nyerted meg, míg 200-on a harmadik idővel végeztél. Az eredmények így azt bizonyítják, hogy sokat fejlődöttél az FTC színeiben. Te ezt hogy látod?

– Az edzések mérföldekkel színvonalasabbak, mint itthon, sőt egy kiváló, nagyra becsült, talán Magyarország legjobb sprinteredzőjével, Karlik Pállal dolgozni nagy segítség számomra, ezért is nagyon jó a versenymorálom. Nagyon az elvárások, de tudom, hogy jó helyen vagyok, teljesítenem kell, és a legjobb akarok lenni, ami csak előre hajt. Szerintem is rengeteget fejlődtem a Fradinál töltött hónapok alatt, sőt már az első időszakban is, amikor még itthonról követtem azt az edzéstervet, amelyet Budapestről küldtek. De 2025 tavaszától éreztem igazán, hogy előrelépés kezdődött a sportkarrieremben.

– Már gyermekkorodban több sportággal kacérkodtál – úsztál, síztél, cselgáncsoztál és futballoztál is –, miért éppen az atlétikánál horgonyoztál le?

– Mindig is élveztem a szüleim támogatását, édesapám (Jakab Barna, a Bolyai Farkas Elmélet Líceum testnevelő tanára – a szerző megjegyzése) mindenhová magával vitt, így több térről ért inger. Nyolcadikos voltam, amikor elmentünk egy U16-os és egy U18-as országos bajnokságra, amikor 20. lettem a 60 méteres sprintben, pedig edzésekre akkor még nem is jártam. Édesapám már akkor biztos volt benne, hogy

az atlétika mellett fogok dönteni: ő az egyetemen atlétikából szakosodott, sportolók felkészítésével is foglalkozott, aztán évekig elszakadt a sportágtól a tanári pálya miatt, de végül értem vissza kellett csöppennie az atlétika közegébe. Apával szakmai szempontból is meg tudjuk beszélni a versenyeket, mert kívülállóként a lelátóról olyasmit is észrevesz, amit én a pályáról nem, és hasznos tanácsokat kaphatok tőle is.

– Mielőtt a Fradi atlétika-szakosztályához kerültél volna, mit tudtál a klubról?

– Nekem a Fradi főleg a labdarúgó-szakosztályt jelentette. Bevallom, nem hallottam az atlétika-szakosztály sikereiről, de nagyon örülök, hogy oda kerültem, így sok mindent megtudhattam Magyarország legismertebb és legsikeresebb klub-

Fotó: Czibalmos Ferenc Attila

járól. Viszont a Fradi szellemiségét már itthon megéreztem, hiszen a televízióban családommal követhettük a labdarúgócsapat európai kupaszerepléseit, de bekerülve az FTC-be, teljesen megéreztem és átélem azt, hogy most fradista vagyok.

– Miben másabbak a magyarországi atlétikai lehetőségek, mint itt, Marosvásárhelyen?

– Kiváló és magas színvonalú felkészülési lehetőségek vannak Magyarországon az atlétika-szakosztályok számára, mérföldkövekkel előrébb járnak, mint Romániában. Példaként említhetem, hogy Magyarországon szinte mindenhol létezik színvonalas atlétikapálya, sőt a klubok többségénél van már futófolyosó, így télen nem az van, hogy kimennek a 400 méteres gumipályára edzeni, mert ez sérülésveszélyes. A Fradinál mi egy fedett, fűtött folyosón tudunk tréningezni, ami itthon nem adatott meg, és ez gyakorta sérüléseket is okozott. Vásárhelyen elég nehéz körülmények közt készültünk fel a versenyekre, de nem adtuk fel, és reménykedtünk, hogy majd egyszer lesznek jobb feltételek is. Ezért nagy öröm számomra, hogy kijuthattam az FTC-hez, ahol minden lehetőség megadatik ahhoz, hogy jó eredményeket érjünk el, és kiváló atlétává váljak.

– Jelenlegi csapattársad egy hajdani marosvásárhelyi atléta, Tóth Ervin, akivel itthon is klubtagok voltatok a Szász Albert Sportlíceum színeiben.

– Valóban. Ez lélekben is sokat jelent számomra, hiszen erdélyieként másként értjük meg egymást Budapesten. Ervinnel gyerekkorunk óta jó barátok is vagyunk. Neki volt egy keresztszalag-szakadása, amelyből sikeresen felépült, de nála is látszik az előrelépés, és előtte is egy sikereken gazdag karrier állhat.

– Milyen szakon tanulsz a budapesti Testnevelési és Sporttudományi Egyetemen?

– Testnevelés és gyógytorna szakon tanulok, ezzel párhuzamosan végzem az atlétikaedzői tanfolyamot is, ami azt jelenti, hogy ebből a sportágból szakosodom. Így elmondhatom, hogy édesapám nyomdokain haladok.

– Melyek a célkitűzéseid az atlétika terén?

– A legfontosabb számomra – mint a Ferencváros atlétája –, hogy elsajátítsam azt a szakmai tudást, amit ott a klubon belül átadnak a sportolóknak, folyamatosan fejlődjek, és jó eredményeket érjek el hazai és nemzetközi szinten. Ez érvényes a főiskolai tanulmányaimra is. Sok álmod és célkitűzésem van, amelyek közül az egyik legfontosabb, hogy Magyarországot, de az erdélyi és marosvásárhelyi közösséget is méltó módon és sikeresen képviseljem nagy világszerte versenyeken is.

Múzeumok Éjszakája – program

(Folytatás a tegnapi lapszámból)

PARTNEREK

3. Bolyai tér környéke

Teleki–Bolyai Könyvtár

Bolyai u. 17.

10.00–16.00 // 18.00–02.00 Kiállítás

Teleki Téka – régi könyves állandó kiállítás

Bolyai Múzeum: állandó kiállítás

“... a haza fényre derül!” A reformkor könyvei | Időszaki kiállítás

18.00 Kurátori tárlatvezetés

Függetlenségi Nyilatkozat – 250 | Kamarakiállítás

18.00–22.00 Kvízzjáték gyermekeknek

18.00–22.00 Kézművesszerek gyermekeknek

18.00–02.00 Fotósarok (emelet)

Páduai Szent Antal-templom

Köteles Sámuel u. 4. / Jezsuita udvar

16.00, 17.00 [HU] // 16.30 [RO] „Numquid vitandam mors canit – Nemde az élőknek a halál éneke?” | Látogatás a Páduai Szent Antal-templom kriptájában // előzetes regisztráció szükséges az alábbi címen: <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLS-cOGCDIP1acNrGWC5R47ikPBsWgxBhw0bNETduuG0WcXTQ3fw/viewform> // Bejárat a Művészeti Egyetem gépkocsibehajtója felől.

Marosvásárhelyi börtön

Retyezát u. 7.

11.00–20.00 A marosvásárhelyi Büntetés-végrehajtó Intézet történetéből | Kiállítás // A kiállítás megtekintése előzetes regisztrációhoz kötött a helyszínen. A tárlatvezetések 30 percnként indulnak, maximum 15 fős csoportok számára // Utolsó belépés: 19.30 órakor // Belépés személyi igazolvánnyal, kiskorúaknak születési anyakönyvi kivonattal, kizárólag felnőtt kíséretében.

4. Marosvásárhelyi vár

Marosvásárhelyi Kulturális, Művészeti és Szabadidőközpont (Katonai pékség)

18.00–02.00 Mester és tanítványa – Vasile Kazar és Mircea Bochiș (Várgaléria) | Időszaki kiállítás

11.00–02.00 Marosvásárhelyi szimbólumok | Szabadtéri fotókiállítás

10.00–11.30 // 18.00–21.00 Castel Rally IX (Nagyszínpad előtti tér) |

George Emil Palade Egyetemi Múzeum (Katonai pékség, földszint)

14.00–24.00 Egyetemtörténeti kiállítás

Marx József Fotóklub (Szűcsök bástyája)

16.00–23.00 Szénné égett idő – Both Gyula | Fotókiállítás

16.00–23.00 A Fotóklub fotótechnikai gyűjteményének kiállítása

Képzőművészek műterme (Szűcsök bástyája, földszint & alagsor)

17.00–22.00 Gyarmathy János szobrászati kiállítása

17.00–22.00 Mana Bucur kerámiaművészeti kiállítása

Gyulafehérvári Caritas & Outward Bound (Üvegkupola)

12.00–20.00 Alkotás tükrében – ismerd meg önmagad | Kiállítás // a hOrizont program fiatal résztvevőinek munkáiból bemutatott festmények és rajzok

Ancuța Babaháza (Kisbástya)

11.00–01.00 Babaház – Anca Chindea népi iparművész | Babakiállítás

Artline Egyesület (Kádárok bástyája)

18.00–21.00 Erdélyi mesterségek | Kézműves-foglalkozások / szövés, varrás, kreatív alkotások

3g HUB (Mészárosok bástyája)

19.00–02.00 Crime Scene: Women MIA | Installáció

Incubator 13 (Kapubástya)

17.00–19.00 Improvizációs műhely Rareș Budileanuval

17.00–19.00 Mesélő műhely Anca Loghinnal

17.00–21.00 Előadások – Jan Ogrea | Fotókiállítás

19.00 Kaboom Unlimited Impro nr. 48. | Improvizáció // Belépés: előadóművész támogatása

Scena Színház (Szabók bástyája)

20.00 Zúrzavaros éjszaka Az elveszett levéllel a farsangban | Színházi előadás // Scena Színház & George Emil Palade MOGYTTE Líceum / rendező: Liviu Pancu

22.00 “Stage poetry” – Răzvan Ciorba

21.00 / 23.00 / 24.00 Marosi őrőség | időutazás a középkori mítoszok, történelem és művészet világában // Farkas Lovagrend

01.00 25 év Scena Színház – Retrospektív // videó, zene

Tamacisza Egyesület (Kapubástya, III. em.)

22.00–23.00 Kicsikét szűk a világ nekem | A Kamaszok Ifjúsági Szintársulat előadása / slam poetry, break dance

Milites Marisensis egyesület (Váruddvar)

14.00–22.00 Római katonai élet | Reenactment // harci bemutató / római fegyverbemutató / műhelyek: ókori római katonai gyógyászat, agyagozás, tábori játékok, mozaikolás, írás

AstRomania & EMCSE (Váruddvar)

21.00–02.00 Csillagászati megfigyelések a várban

5. Egyéb helyszínek

George Emil Palade Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem

Gheorghe Marinescu u. 38.

11.00–18.00 Orvostörténeti és Gyógyszerészeti Kamaramúzeum | Állandó kiállítás (Egyetemi Könyvtár főépülete)

11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30 Tárlatvezetés

Marosvásárhely első román iskolája

(Kőtemplom) Andrei Șaguna u. 7.

11.00–14.00 / 18.00–21.00 Látogatás Marosvásárhely első román iskolájában

Víz Háza Múzeum (Aquaserv)

Nyár u. 44.

12.00–22.00 Látogatás a Víz Házában / marosvásárhelyi ivóvízellátás története

12.00; 14.00; 16.00; 18.00; 20.00 Tárlatvezetés

Marosvásárhelyi Állatkert

Somostető, Nyár u. 57.

19.00–02.00 Múzeumok éjszakája a Marosvásárhelyi Állatkertben | Látogatás az állatkertben // látványteretek // live Dj set // csillagvizsgálás

19.00–24.00 Meandtheboy – Live DJ set

21.00 Esti fények és csillagászat | díszkivilágítás/csillagvizsgáló

19.00–24.00 Látványteretek

19.00 – pelikán / 20.00 – oroszlán / 21.00 – denevér / 22.00 – tarajos süllő / 23.00 – elefánt / 24.00 – mosómedve

19.00 és 02.00 óra között az állatkertet Múzeumok Éjszakája karkötővel vagy állatkerti belépőjeggyel lehet látogatni.

FIGYELEM: online vásárolt jegyek az állatkert jegypénztáránál NEM válthatók karkötőre!

Maroszéki Községi Alapítvány

16.00–02.00 Múzeumok Éjszakája kerékpárral | A Múzeumok Éjszakája helyszíneinek meglátogatása kerékpárral

Horea Maros Megyei Katasztrófavédelmi Felügye

Horea u. 28.

11.00–21.00 „Hősök közöttünk” | bemutató a bevetések során alkalmazott operatív technikákról és felszerelésekről

Múzeumpedagógiai foglalkozások a tavalyi rendezvényen

Fotó: Nagy Tibor (archív)

CURS-felmérés a romániai közhangulatról

Bizalmatlanság és pesszimizmus az országban

Az infláció és a megélhetési költségek jelentik a lakosság legfőbb aggodalmát, a társadalomban bizalmatlanság és pesszimizmus uralkodik Románia jövőjét illetően, a politikai instabilitás pedig az egyik legfontosabb téma a közvélemény körében – derül ki a CURS május 1-14. között készült felmérésének vasárnap közzétett eredményeiből.

A válaszadók 81 százaléka jelölte meg az inflációt és a megélhetési költségeket a legfőbb problémaként, de aggodalomra adnak okot a következők is: politikai instabilitás (59 százalék), korrupció (38), nemzetbiztonság (36), az üzemanyagárak (31) és a munkahelyhiány (21). A pesszimizmus és az elégedetlenség hangulatát jól tükrözi, hogy a válaszadók 82 százaléka szerint az ország rossz irányba halad, míg csupán 15 százalék tartja jónak a jelenlegi irányt, ugyanakkor a romániaiak 26 százaléka nagyon pesszimista a következő öt évet illetően, 44 százaléka szintén inkább a pesszimizmus felé hajlik, és csupán 28 százalék optimista.

Ami a politikai személyiségek iránti bizalmat illeti, a felmérésben szereplők közül egyik sem haladja meg a 35 százalékos küszöböt. A válaszadók 32 százaléka Călin Georgescu-ban bízik a leginkább a politikusok közül. Nicușor Dan-nak 31, Ilie Bolojannak 25, George Simion-nak 23 százalékos a támogatottsága. Traian Băsescu, Cristian Popescu Piedone és Sorin Grindeanu a 21 százalékos küszöb körül helyezkednek el, míg Kelemen Hunornak, Diana Șoșoacă-nak és Dominic Fritz-nek a legalacsonyabb a bizalmi indexe.

A közvélemény-kutatás szerint a politikai pártok iránti bizalom továbbra is alacsony, mivel a válaszadók 35 százaléka azt mondta, kevéssé bízik a meg-

lévő politikai pártokban, 33 százalékuk pedig egyáltalán nem bíz, csupán 30 százalék állította, hogy bíz vagy nagyon bíz a jelenlegi pártokban. A felmérés szerint a legtöbben az egyházban (79 százalék) és a hadseregben (76 százalék) bíznak, és a rendőrségbe és a helyi hatóságokba vetett bizalom is meghaladja az 50 százalékot (56, illetve 53 százalék). Ezzel szemben a parlament iránti bizalom csak 24, a kormány iránti 20, az államelnöki hivatal iránti 31 százalékon áll. A rangsor végén az igazságszolgáltatás áll 20 százalékos bizalmi mutatóval.

A közvélemény-kutatás szerint Romániának előre hozott választásokra van szüksége – ezt a válaszadók 56 százaléka gondolja így, míg a megkérdezettek 41 százaléka ellenezné ezt a megoldást; az eredmény arra utal, hogy a jelentős politikai helyzet megváltoztatására kényszerítő nyomás. Az adatok szerint a választópolgárok 32 százaléka az AUR-ra szavazna, ha jövő vasárnap tartanák a parlamenti választásokat. A PSD a szavazatok 24 százalékát, a PNL a voksok 20 százalékát szerezne meg. A Mentsétek Meg Romániát Szövetségre (USR) 10 százalék, az RMDSZ-re 5 százalék, a PNRR-Piedone pártra 4 százalék, az SOS Románia pártra 3 százalék szavazna. A választópolgárok 2 százaléka pedig más pártra, a válaszadók többsége azt állítja, hogy ideológiai szempontból a kereszténydemokrata (29 százalék) és a nacionalista (24 százalék) irányzatokhoz áll közel. 16 százalék szociáldemokratának, 12 százalék liberálisnak, 10 százalék pedig a progresszív irányzathoz tartozónak tartja magát. Az adatok a román választók túlnyomórészt konzervatív orientációját jelzik, egy amelyre a gazdasági bizonytalanság és a politikai instabilitás jellemző – magyarázzák a közvélemény-kutatás készítői.

A CURS felmérése 1664 fős mintán készült, ±2,4 százalékos hibahatárral. (Agerpres)

Közvitán az új úthasználati díjak

Közvitára bocsátotta a közlekedési minisztérium a július 1-jétől érvényes jármű-kategóriánkénti úthasználati díjat (rovinieta) szabályozó rendelettervezetet. Az új rendszer az európai kibocsátási normákat is figyelembe veszi.

A tervezet szerint a díjat a jármű kategóriája, szennyezőanyag-kibocsátási besorolása és a romániai országos úthálózat használatának időtartama alapján állapítják meg. A használati időbe a várakozás ideje is beleszámít. A díjszabás a romániai és külföldi autósokra egyaránt érvényes. Eszerint a legfeljebb kilencszemélyes személyszállító járművek, illetve személygépkocsik esetében az elektromos és Euro VI-os járművek úthasználati díja egy napra 22 lej, 10 napra 30 lej, 30 napra 48 lej, 60 napra 76 lej, egy évre pedig 254 lej lesz. Az Euro V-IV-es járműveknél ezek

a díjak 26 és 292 lej, az Euro III-0-s járműveknél pedig 29 és 330 lej között alakulnak. A legfeljebb 3,5 tonnás teherszállító járműveknél az egynapos díj 52 és 67 lej, a tíznapos 69 és 90 lej, a harmincnapos 110 és 143 lej, a hatvannapos 173 és 225 lej, az éves pedig 579 és 753 lej között váltakozik, az Euro-besorolástól függően. A kilencnél több, de legfeljebb 23 ülőhelyes személyszállító járművek esetében a díj egy napra 173–225 lej, egy évre 1931–2510 lej között alakul, míg a 23 ülőhely fölötti járműveknél egy napra 306–397 lej, egy évre pedig 3400–4420 lej lesz.

A minisztérium tervezete szerint a lejben megállapított úthasználati díjakat évente, legkésőbb december 31-éig felülvizsgálják az Országos Statisztikai Intézet (INS) által közölt előző évi inflációs adatok alapján. A frissített díjszabás minden év január 1-jétől lép majd hatályba. (Agerpres)

Pályázat és kiállítás

Hímzett ünnepi asztalkendők

Második alkalommal hirdeti meg az M-Art – a Hagyományok Háza szakmai és stratégiai partnereként – *A múltból merítkezve, a jelennek hímezve – II. Hímzett ünnepi asztalkendők* pályázatát és a pályamunkákat bemutató kiállítást. A szervezők az egész Kárpát-medencéből és a diaszpórából is várnak pályaműveket. A leadási határidő 2026. november 9.

A múltból merítkezve, a jelennek hímezve – II. Hímzett ünnepi asztalkendők elnevezésű pályázat és kiállítás elmúlt évi sikere nyomán hirdeti meg, a Hagyományok Háza szakmai partnereként, a Magyarországi Alkotóművészek Közép- és Nyugat-dunántúli Regionális Társasága, ismertebb nevén az M-Art a pályázat ideit kiírását. Ennek célja olyan asztalkendők készítése, amelyek mind művészi, mind a használati érték szempontjából megfelelnek a mai kor követelményeinek. A kiírók célja az igényes asztalkultúra támogatása. A pályázatra a szervezők hímmel készült alkotásokat várnak, melyek fehér vagy tört fehér alapra (pl. fehérhímzés és úri hímzéses technikával) készülnek/készültek, és elegáns porcelán étkészletek mellett a korunk asztali terítkeinek ünnepi kiegészítői lehetnek. A szervezők a tapasztalataik alapján idén is nagy érdeklődésre számíthatnak. 2024-ben közel száz munka érkezett, amiket a zsűri – hat darab kivételével – kiválóan értékelt, s kiállításra alkalmasnak talált.

A lebonyolítók kiemelték, hogy a pályázat népszerűsége annak is köszönhető, hogy kisebb léptékű alkotással is lehetett jelentkezni. A pályaművek magas minősége miatt a döntnökök további díjak odaítéléséről határoztak az előző alkalommal.

– Nagyon örültünk, hogy határon túlról is érkezett számos pályázat – emlékezik az elmúlt évre Sevela Zsuzsa, az M-Art szakmai vezetője. – A teljesség igénye nélkül, itt említhetem a muravidéki, erdélyi és felvidéki egyéni és közösségi munkákat. Sok fiatal küldte el alkotását, így díjaztuk a legfiatalabb, tizenéves alkotót is.

Az elmúlt évi reprezentatív kiállítás után a résztvevők már a folytatásról érdeklődtek a szervezőknél, akik az idei pályázatot május 15-én hirdették meg számos fórumon, szakmai szervezeteken és a Facebookon keresztül. A pályamunkákat egy később nyilvánosságra hozott helyen állítják ki, a darabokat és a tárlatot egy rövid kisfilm és egy fotókiállítás is népszerűsíti. Az utóbbit az érdeklődők az ország több városában és a Mesterségek Ünnepén is megtekinthetik.

Bővebb információk a pályázatról a <https://www.facebook.com/share/p/17j68mogYM/> elérhetőségen található. Jelentkezni a <https://forms.gle/jtBTDr9wyubr7GKK6> felületen lehet. (közlemény)

Sükösd Márton emlékére

Olvasom a gyászjelentések között, hogy 92 éves korában elhunyt Sükösd Márton, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Intézet néhai nyelvtanára, később a Marosvásárhelyi Diákház egyik szakirányítója. Ma már bizonyára kevesen tudnak róla, emlékeznek rá, hiszen nyugdíjas éve nagy részét Budapesten, a lányainál élte le.

Nehéz időkben oktatott, az egyetem Nyelvi Tanszékének munkatársaként az akkori követelmények szerint orosz- és románnyelv-órákat tartott a hallgatóknak. A korra jellemző kezdeti lelkesedés nála is megingott, de pozitív életszemlélete, töretlen hite, mosolya végigkísérte akkor is, amikor – éber szemek megfigyelése mellett – az egyetemi fotókört, no meg egyéb tevékenységeket irányított a nyolcvanas években. Ekkor voltam egyetemista, és az „aranykorszaknak” titulált dicstelen időszakban közösen igyekeztünk élni és túlélni. Sikerült.

Emléke legyen áldott!

Ábrám Zoltán

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

KÜLÖNFÉLÉK

LOMTALANÍTÁST vállalunk, festünk, mázolunk kerítést, szobát. Tel. 0750-751-798. (28369)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

Őszinte részvétünket fejezzük ki Sikó Annamária kolléganőnknek, együttérzünk vele szeretett ÉDESAPJA elvesztése miatt érzett fájalmában. A mezőpaniti Kádár Márton Általános Iskola munkaközössége. (p-l)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112	• DIGI	- 0365/400-401 - 0365/400-404
• Rendőrség	- 0265/202-305	• Áramszolgáltató vállalat - vidék	- 0800-500-929 - 0265/929
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)	- 0265/210-110	• Delgaz Grid	- 0265/200-928 - 0800/800 928
• Sürgősség szolgálat: - gyermekeknek	- 0265/210-177	• Aquaserv:	- hideg víz-csatoma - 0265/215-702 - közönség szolgálat - 0265/208-888 - központ - 0265/208-800 - 08008 208-888
• Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	• Fogyasztóvédelmi hivatal	- 021-9551
• Prefektúra	- 0265/266-801	• Vasútállomás	- 0265/236-284
• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442 - 0265/262-907	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119 - 0744-282-710
• Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8-16 óra között: 0736-883-110		• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865 - 0745-606-215 - 0745-606-269
• Procardia Egészségügyi Központ - Orvosi rendelők: M. Eminescu u. 3. sz.: - 0265/210-087		- koporsók, kellékek, - koszorúk	- 0758-047-604
- Fizioterápia: Arany János u. 46. sz.: - 0730-545-646		- halottszállítás	
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351		
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351		
• Dora Optics	- 0733-553-976 - 0733-553-976		

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak. Várjuk jelentkezését a 0265/268-854-es telefonon.

Marosvásárhelyi Rádió Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

DORA KÓRHÁZ

Teljes körű ellátás
az egész családnak!

- Szemészet
- Gasztroenterológia
- Kardiológia
- Fül-orr-gégészet
- Érsebészet
- Tüdőgyógyászat
- Plasztikai sebészet

SPITAL DORA OPTICS

www.doraoptics.ro 0771 195 340

9. MESEVÁSÁR

MESEVÁSÁR

2026. MÁJUS 30-31.
MAROSVÁSÁRHELY

ARIEL IFJÚSÁGI ÉS GYERMEKSZÍNHÁZ

BÁBELŐADÁSOK KONCERTEK JÁTEKOK KÖNYVEK FAGYI ÉS SOK MEGLEPETÉS!

EGYÜTT A MESÉKBEN!

CONSILIUL JUDEȚEAN MUREȘ MAROS MEGYEI TANÁCS

Asociația Culturală Pro-Kaart Kultúrális Egyesület

GRĂDINA ZOOLOGICĂ TÂRGU MUREȘ
MAROSVÁSÁRHELYI ÁLLATKERT

O GRĂDINĂ ZOOLOGICĂ, O ALTĂ LUME

NOAPTEA LA ZOO

TRĂIEȘTE ZOO-UL
ÎNTR-O LUMINĂ NOUĂ!

23 MAI 2026
SÂMBĂȚĂ, 19.00-02.00

HRĂNIRI SPECIALE
KÜLÖNLEGES ETETÉSEK

MUZICLĂ
ZENE

FOOD & DRINK
ZONE

EGY ÁLLATKERT, EGY MÁS VILÁG!

ÁLLATKERTI ÉJSZAKÁZÓ

ÉLD ÁT AZ ÁLLATKERTET
EGY ÚJ FÉNYBEN!

2026. MÁJUS 23.
SZOMBAT, 19.00 - 02.00

Bilettele la casierie
Jegyek a pénztárnál

Programe familiare
Családi programok

www.zootirgumures.ro
Târgu Mureș Zoo/Marosvásárhelyi Állatkert

Kultúrcepp
CSÜTÖRTÖK 21:00

ETV
ERDÉLY TV

CityTV

MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban